

III. 722287

A FELSZŐZEMPLÉNI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1913. ÉVI ÁPRILIS HÓ 29-IK NAPJÁN
SÁTORALJAUJHELYEN TARTOTT
TAVASZI RENDES KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

(Függelékül : A f.-zempléni ref. egyházmegye lelkészegyesülete 1913.
ápril 28-án Sátoraljaujhelyen tartott közgyűlésének jegyzőkönyve.)

SZERKESZTETTE ✓

PÉTER MIHÁLY
EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ.

XXXVII-IK FÜZET.

SÁROSPATAK.
NYOMTATTÁK DANI ÉS FISCHER A REF. FŐISKOLA BETŰIVEL.

1913.

III. 422.07

A FELSŐZEMPLÉNI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1913. ÉVI ÁPRILIS HÓ 29-IK NAPJÁN
SÁTORALJAUJHELYEN TARTOTT
TAVASZI RENDES KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

(Függelékül : A f.-zempléni ref. egyházmegye lelkeszegeyesülete 1913.
ápril 28-án Sátoraljaujhelyen tartott közgyűlésének jegyzőkönyve.)

SZERKESZTETTE :

PÉTER MIHÁLY
EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ.

XXXVII-IK FÜZET.

SÁROSPATAK.
NYOMTATTÁK DANI ÉS FISCHER A REF. FŐISKOLA BETŰIVEL.
1913.

A FELSZŐZEMPLÉNI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE 1913.
ÉVI ÁPRILIS HÓ 29-ÉN SÁTORALJAUJHELYBEN TARTOTT
TAVASZI KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak:

Hutka József esperes és Dókus László egyházmegyei gondnok kettős elnöklete alatt: Szegő Béni, Kozma Antal, Kádár János, Tudja Mihály, Virág József papi, Dókus Gyula, Nemes Lajos, Bernáth Aladár, Thurászky Tihamér, Nemes Sándor világi tanácsbírák, Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok, Dr. Isépy Tihamér egyházmegyei ügyész.

Mint jegyzők: Péter Mihály papi fő, Tomory Pál papi aljegyző, Bernáth Béla világi fő- és Somody József világi aljegyző.

Horkay Bertalan abarai, Nagy Sándor alsó-mihályi, Hubay Bertalan b.-újlaki, Berecz Antal csarnahói, Bottka Bertalan-gercselyi, Séra János hardicsai, Böszörményi Sándor homonna-missiói, Máthé Miklós kisazari, Sallay Béla kisbárii, Horkay Lajos kistráskai, Szombathy Antal kolbásai, Bornemisza István ladamóczi, Erdélyi András lasztóci, Helmeczi Antal miglészi, Sztankovics Lajos nagytráskai, Kerekes Kálmán nagytoronyai, Ignéczy Sándor szőlőskei, Nyitray Lajos tusai lelkészek, Papp József sátoraljaujhelyi vallástanító-lelkész, Lengyel István püspöki titkár, Enyedy Andor sátoraljaujhelyi segédlelkész.

Mint egyházi kiküldöttek: Illosvay Zsigmond főgondnok alsó-mihályi, Tóth János gondnok b.-újlaki, Kiss Károly gondnok csarnahói, Kozora Gyula gondnok kistráskai, id. Papp István gondnok legényei, Csiszár Kálmán főgondnok magyarizsépi, K. Kacsó Mihály gondnok magyarsasi, Tamás István gondnok nagytráskai, Bajzath Imre gondnok nagytoronyai, Körmös János gondnok szőlőskei, Majtényi István gondnok, zempléni küldöttek. Liszkay Bertalan és Kormos Gerő tanító-egyesületi képviselők és számos érdeklődők.

Távolmaradásukat kimentették: Fejes István sátoraljaujhelyi lelkész-püspök és Kiss Tamás málcai lelkész.

1. A közgyűlés előtt istenitisztelet volt a templomban, amely alkalommal Kerekes Kálmán nagytoronyai lelkész imádkozott.

2. Dókus László egyházmegyei gondnok szívélyesen üdvözlőlvén a közgyűlést alkotó tagokat és a szép számmal megjelent közönséget,

a közgyűlést megnyitja.

3. Ezután Hutka József esperes olvasta fel az egyházmegye egy évi életére vonatkozó gondos és részletes jelentését, mely egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetik, amint következik:

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Elmulik az egyik s jön a másik év! Földi vándorlásunk idejéből ismét egy egyházi esztendő maradt el mögöttünk s íme Isten megsegítő kegyelméből, — kinek legyen hála és dicsőség! egy új egyházi évnél küszöbéhez értünk, s én a viszontlátás örömeivel üdvözlöm egyházmegyei gyűlésünknek minden tagját!

S itt e határpontnál — mint Istenországunk munkásainak — nemcsak a földieket, hanem főképen a mennyeieket kell keresnünk s nem szabad megállanunk annál a kérdésnél, hogy ugyan mit hoz nekünk az új esztendő, hanem arra is kell gondolnunk, hogy Isten segedelmével — melyért mindannyian imádkozunk — mivel járulunk ahoz, hogy ez újabb egyházi év boldogabb s értékesebb legyen, mint talán életünk előbbi évei?! E Nagytiszteletű Egyházmegye minden tisztelt tagjának megvan Istentől kiérdemelt munkaköre! Lehet, hogy némelyikünkre súlyos dolog vár, másikunkra pihenés vagy örökösödés, harc avagy küzdelem, lelkesítés avagy csendesítés; de bármiképp intézkedjék az Isten bölcsesége, vessük mindannyian munkára a kezünket s keressük e múlt létben a mennyeknek országát!

Legközelebbi őszi egyházmegyei gyűlésünkön, a nagy veszteséghez méltó fájdalommal emlékeztünk meg Dókus Ernőné szül. Ragályi Ilona urnő Ő méltóságának múlt évben történt gyászos elhunytáról s ha e gyászestéről évi esperesi jelentésemben röviden ismét megemlékezem, ez csak jele annak, hogy mily tisztelve őrizzük elhunyt Nagyasszonyunk áldott emlékezetét.

A lélek kényszerít továbbá arra, hogy ciprus lombjainkból egy jelentékeny koszorút tegyék egy oly férfiú sirhalmára, aki külsőleg nem tartozott ugyan református anyaszentegyházunkhoz, de jó cselekedeteinél fogva állandó lelki összeköttetésben állott velünk! E férfiú a haló poraiban is áldott emlékeztű, s a magyar arisztokracia szerényen elvonult, de fejedelmi bőkezűségű s fehérvári gondolkozású tagja: csikszentkirályi és krasznahorkai gróf Andrassy Dénes ur Ő méltósága, aki f. évi febr. 26-án Palermóban hunyt el! Az Istenben boldogult áldott emlékü hitvesével páratlan jótékonyással karolta fel a szendevő emberiség s a kultúra ügyét! Adományainak se szeri, se száma! Végrendeletében is bőkezűen gondoskodott a zempénavarmegyei tanítói karról! Nekünk is csak át kell lapoznunk felsőzempléni református egyházmegyénk jegyzőkönyveit s látni fogjuk velünk közlött jótékonyágának bizonyosságait! S e bizonyságok kiáltóan hirdetik: hogy gróf Andrassy Dénes ur a miénk is volt s halálában mi is vesztesek vagyunk s hódoló tisztelettel áldjuk s örökítsük meg jegyzőkönyvünk lapján drága emlékezetét s imádkozzunk Istenhez, hogy szent hitünk szerint jó cselekedeteinek jutalmául nyerje el az örök élet koronáját ott fenn a mennyekben!

Ezzel kapcsolatban jelentem, hogy én annak idején a gyászoló családhoz részvétiratot intéztem, melynek szövegét a Nagytiszteletű Egyházmegyének tisztelettel bemutatom. E részvétiratra a gyászoló család s uradalmi tisztviselői kar köszönetét fejezván ki, a köszönő iratokat is bemutatom. S a nagy halott temetésén pedig, mely márc. 7-én Krasznahorkaváralján ment végbe, egyházmegyénket Dókus László egyházmegyei godnok úr Ő nagysága s Dókus Gyula tanácsbíró ur Ő méltósága voltak kegyesek — mint küldöttség képviselni, kiknek fejezzük ki hálás köszönetünket!

Ezek után jóleső örömmel s az arra illetékesek iránti teljes elismeréssel emlékezem meg arról, hogy a lelkészi korpótlék, annyi ígéret után végre valahára, a f. évben mint államsegély megérkezett s az első félévi részlet minden lelkésznek — kivétel nélkül akár van kongrua segélye, akár nincs, kiutaltatott! Sok aggodalmas sóhajt és fájó sebet enyhített a korpótlék segély megérkezése, s bizony itt volt már a tizenkettedik óra, hogy felénk hajoljon a segítő kéz, mert a felette megnehezedett megélhetési viszonyok között, jobbára számos családtaggal megáldott lelkészi kar, immár sem családi, sem társadalmi kötelezettségeinknek, nem voltunk képesek kellőleg megfelelni! Fokozza az ügy jelentőségét a vall.

és közokt. miniszter urnak, a fötiszteletü és méltóságos püspök úrhoz 33207—1913. sz. alatt küldött azon leirata, melyben kilátásba helyezi, — ha ugyan az ahoz szükséges kedvező idők és körülmények meglesznek — a korpótléknak államtvörvény utján való rendezését! Engedje Isten az idők teljességének eljövetelét, hogy ezzel együtt egyéb függő s az 1848-ik XX. t. c. alapján igényelt többi egyházi kérdéseink is kedvező törvényes megoldást nyerhetnének!

Egyházi életünkbe vágó egy másik fontos eseményről is meg kell emlékeznem, arról t. i., hogy a községi és hitfelekezeti elemi iskolai tanítók illetményeinek rendezéséről szóló törvényjavaslat az országgyűlés által letárgyaltatott. Tagadhatatlan, hogy az abban foglalt intézkedés sokat változtat, sokat javít tanítóink mostoha helyzetén! De bár a szolgálati érték egyenlő, az állami tanítókkal szemben fizetés tekintetében még mindig hátrányban maradtak tanítóink. S azonfelül a tanítók minősítésére vonatkozó intézkedés mondhatni illuzóriussá teszi autonomikus iskolai felügyeletünket s a tanítói minősítés és szolgálati magatartás minősítése — bár azzal szemben a tanító fegyelmi uton kereshet jogorvoslást — sok erkölcsi megaláztatásnak, előmenetelben való visszaesésnek s anyagi károknak lehet kuforrása.

A vallás erkölcsi élet emelésére mult évi őszi egyházkerületi gyűlésünknek is van egy igen fontos határozata. Ez pedig a belmisszió ügyének vezetése és irányítására vontkozó 22. sz. jkvi határozat! Egyházkerületünknek ez ügyben hozott határozata bölcs és körültekintő, s helyes utmutatásokat ad a tekintetben, hogy a gyülekezetet a szétagolástól, a szektáskodástól s a hitélet gyöngítésétől megóvja! Ezért a belmissziói munka élére a dolog természeténél fogva, magától értetődőleg, a lelkészt és a presbitériumot állítja, kiknek véleményes jelentése előbb a lelkészértekezleten, majdan az egyházmegyei közgyűlésen tárgyalatik. Esperesi jelentésem keretén kívül esik, hogy e tárggyal itt bővebben foglalkozzam; de meg különben is ez oly gazdag tartalmu kérdés, hogy annak minden oldalára úgy sem tudnék itt rámutatni s azonfelül ez gyűlésünk tárgysorozatába van felvéve, ott alkalma lesz mindenkinek a kérdéshez hozzászólani. Itt csak azért teszek arról említést, hogy mint egyházmegyei gyűlésünk egyik nagyhorderejű tárggyára a közfigyelmet felhívjam!

Közelebbről áttérve egyházmegyénk mult évi krónikájára, tisz-

telettel jelentem, hogy az egyházlátogatást következő küldöttségek teljesítették :

1. az abarai körben : Péter Mihály főjegyző és Helmecky Antal miglészi lelkész urak.

2. a gálszécsi körben : Szegő Benő tanácsbíró és Erdélyi András lasztóci lelkész urak.

3. a sátoraljaujhelyi körben : Tomory Pál aljegyző és Sallay Béla kisbárii lelkész urak,

4. a bodzás-ujlaki körben : Virág József tanácsbíró és Hubay Bertalan b.-ujlaki lelkész urak.

Az egyházlátogató urak mindannyian kellő időben s pontosan végezték el a reájuk bizott feladatot s a körükbe tartozó némely egyházakban az egyházkerületi szabályrendelet értelmében istentiszteletet is tartottak.

Az egyházlátogatásnak az egyházak állapotáról beadott jelentése általában véve megnyugtató és hogy egyházainkban a múlt év folyamán is megvolt a jórend s a közigazgatás zavartalan menetű volt, azt lelkészeink, tanítóink s egyházi előljáróink dicsőretre méltó kötelességtudásának s hiveink egyházszeretetének tulajdonítható ! Mindemellett azonban diszsonáns események is merültek fel ! Így nevezetesen : az abarai egyházlátogatóság jelentése s magának az egyházelőljárásnak a látogatók előtt tett jelentése szerint is, az abarai egyházban az évi gyermekszületek átlagának csökkenése már jó idő óta erősen érezhető. Ez az oka egyrésztől annak, hogy ott, ahol alig egy tizede, 120 volt az iskolába járó ref. gyermekek száma, ma 65-re szállott alá. Nagy veszedelmet rejt magában ez az esemény, mert felsőzempléni ref. egyházmegyénknek eddigelé egyik legnagyobb gyülekezetét támadta meg. Nekünk is meg kellene kezdeni azért e baj elleni preventív intézkedéseket, miként másutt teszik, ahol elharapózott ! Itt még csirájában van a baj, talán könnyebb volna ellene a küzdelem !

A nagyráskai ref. egyház köréből nyugtalansággal jelentik, hogy a kassai r. kath. egyházmegyei püspök panasza folytán, a vármegyei kir. tanfelügyelő 5769—1912. számú intézvényével aként intézkedett, hogy a nagyráskai ref. iskolába járó r. kath. gyermekeknek a nagyráskai ref. iskolában a hitoktatás biztosíttassék mert ha ebben a r. kath. hitoktató megakadályoztatnék, akkor ezen eljárást, mint törvénytelen a vall. és közokt. miniszterhez jelentené be s intézkekedni fog, hogy a nagyráskai ref. iskola állam-

segélyét, további intézkedésig, az illetékes nagymihályi m. kir. adóhivatal ki ne fizesse. E tárgyban különben külön jegyzőkönyv van felvéve s az ügy a gyűlés napirendjére van kitzuzve s a Nagytiszteletű Egyházmegye bölcsessége mindenesetre megtalálja a megoldás módját. Részemről csak annyit jegyzek meg ez ügyvel kapcsolatban, hogy ugyancsak az abarai egyházlátogatóság jelentése szerint, a szalóki g. kath. és málcái r. kath. iskolában az odajáró ref. gyermekeknek a ref. hittan nem tanítható. „A quod uni iustum, alteri aequum“ elvénél fogva országosan kellene rendezni e kérdést!

Az egyházlátogató urak jelentése, de saját tapasztalatom szerint is:

I. Az egyházak beléletéről

örvendetes jelentést adhatok. — Gyülekezeteinkben a vallás-erkölcsi élet az eddigi színvonalon erősen állott, sőt általában inkább emelkedést, mint hanyatlást mutat! Minden egyházas munka folyt a régi mederben, sőt a belmissziói tevékenység megkezdése által újabb lendületet nyert egyházi életünk. A lelkész és tanító urak, úgyszintén többi egyházi tisztviselőink, miként hiveink is vállvetett erővel működtek közre a hitélet erősítésén s ez által anyaszentegyházunk megszilárdításán!

Hiveink templomba járása úgy vasárnap — ünnep — miként hétköznapokon is kielégítő volt s megtartották a vasárnapi munkaszünetről szóló egyházi és polgári törvényeket; megünnepelték a reformáció emlékünnepét s a hazafias ünnepeket is. Az egyes alkalmi esetekben az egyházi szertartást, a lelkész szolgálatát mindenkor igénybe vették. A megfelelő kihirdetés és bünbánati előkészület után a 6-szor kiosztott uri szent vacsorában hiveink megfelelő számban vettek részt. Nem magyar nyelvű egyházainkban egyházkerületünk rendelkezése szerint az isteniltisztelet minden 3-ik vasárnap magyar nyelvű volt. Felekezeti nélkülivé senki sem lett a múlt évben, szektárosok sem voltak egyházunk tagjai között; Szöllöskén, Bodrogszerdahelyen, Borsiban azonban halottak napján a temetőt legtöbben kivilágítják, más vallású ünnepeket, ezek közt az úrnapiját is megünnepelik, sőt némelyek búcsúra is jártak.

A konfirmációra az anyaegyházakban mindenütt a lelkészek, a filiákban pedig a lelkészek felügyelete mellett az ottani tanító

urak készítették elő a növendékeket s a konfirmáció. 1—2 kivétellel általában az aratási urvacsoraosztás előtt történt. A halottakat a lelkészek mindenütt kikísérték a temetőbe, s a temetésen hiveink mindenkor szép számmal vettek részt. Ezzel kapcsolatban jelentem, hogy az alkohol mértéktelen élvezete s a halotti torozásokkal való visszaélés alább szállott.

Vegyes házasságból született gyermekek vallására javunkra megegyezett: 9, kárunkra: 9.

Az egyház iránti ragaszkodó szeretet tanuságai azok az adományok és építkezések, melyek az egyházak anyagi viszonyairól szóló kimutatásban részletesen vannak elősorolva. Itt csak a nagyobb adományokat s építkezéseket említem fel, ezek pedig a következők:

a) Adományok:

összes összege: 9146 kor. 59 fillér.

Nagyobb adakozások pedig ezek:

1. *Abarán*: közadakozás útján beszereztek egy urasztali kánát és tányért 240 korona értékben.

2. *Morván*: Szemján Jánosné vásárhelyi lakos, Janosko Pálné és Furda Györgyné morvai lakosok 30 kor. értékű urasztali terítőket adtak.

3. *Garanyban*: Amerikában levő ref. hivek 735 kor. adományt küldtek.

4. *Gálszécsen*: Koch Gáborné keresztelő készletet vett 50 K. értékben. Ugyanitt Kassai Lajos ref. egyháztág halála esetére 1500 kor.-át hagyományozott, melyből 1000 kor. harangozó laképítésére fordítandó, 500 kor. pedig olyképen kezelendő, hogy az 1000 kor.-ra növeltessék s kamataiból a reformátusok részére házassági reversalist adó szegényebb házastársak segélyeztessenek.

5. *Hegyiben*: Csörgő György egy koronát készítettett a szószék felé 240 kor. értékben.

6. *Szürnyegen*: Amerikából ref. hivek 735 kort gyűjtöttek s küldtek.

7. *Sátoraljaiújhelyben*: egyházi célra 2760 korona 10 fillért adakoztak.

b) Építkezések:

összes összege: 48,857 kor. 54 fillér.

Nagyobb építkezések ezek:

1. *Abarán*: egyházi épületek javítására 300 kor.-t fordítottak.
2. *Bánócon*: iskolajavítás és papi bellhely részbeni körülkerítésére 336 kor. 27 fillért.
3. *Vásárhelyen*: templomtető javítására 1500 kor.-t
4. *Csarnahó*: parochia javítására 635 kor. 89 fill.-t.
5. *Deregyőn*: kisebb javításokra 210 kor.-t
7. *Szalókon*: tanítói lak s melléképületek javítására 192 kor. 12 fillért.
7. *Gálszécsen*: iskola s paplak javításra 367 kor. 46 fillért.
8. *Hardicsa*: iskola s tanítói lak építésre 12400 kor.-t
9. *Homonnán*: templomtető javításra 1129 kort.
10. *Kaszó*: templom és toronynak betonnal való bevakoltására 1300 kort.
11. *Kolbása*: tanítói lak javítására 377 kort.
12. *Cselej*: templomjavításra 2400 kor.-t.
13. *Szürnyeg*: templomjavítás, iskola s tanítói lak építésére 14040 kor.
14. *Málca*: templomjavításra 4170 kor.-t
15. *Nagyráska*: egyházi épületek javítására 200 kor.-t.
16. *Sátoraljaiuhely*: egy uj harang és egy uj vasszerkezetű harangállványra 2262 kor.-t
17. *Szöllőskén*: paplak javításra 300 kor.-t
18. *Tusa*: iskolaépítésre 5600 kor.-t fordított.
19. *Deregyőn*: 600 kor. költséggel villámhárítót tétettek a templomra.

A nagyobb összeget kitevő építkezésekre fordított áldozatkészségért és buzgóságért fejezzük ki elismerésünket az illetékes egyházak elöljáróinak és hiveinek.

II. Az egyházközség közlélete, szervezete és vagyonáról szóló jelentésem ez:

A presbiterium mindenütt szabályszerűen van szervezve. A presbitérium és közgyűlés határozatai az egyházi törvényeknek megfelelőleg jegyzőkönyveztettek, a hozott határozatok foganatosítottak s az egyházlátogatók jelentése szerint a jegyzőkönyvek mindenütt be vannak kötve. A presbiterek a presbiteri gyűléseken szabályszerű meghívás után megjelentek. A törvényben előírt kötelességüket teljesítve, a nép előtt mindenben jó példával jártak elől s a lelkészt minden igaz s fontos ügy keresztülvitelében támogatták.

A paróchiális könyvtárt illető könyvek — Nagytoronya kivételével, hol nincs törzskönyv, — a könyvtár törzskönyvébe be vannak vezetve.

A püspöki s esperesi körlevelek a rendeletek tárába bevezetettek; posta s iktatókönyv mindentűtt volt s az rendesen van vezetve.

Az egyházközség régi értékes anyakönyvei, gondnoki számadásai, alapító levelei, fontos okiratai és régi becses szent edényei, ingóságai jegyzékbe vannak foglalva és gondoztatnak.

Az egyházközségnek, az E. T. III. t.-c. IV. §-ban előírt vagyionfeltára és rovatos kimutatása mindenütt megőriztetik.

Az egyházak számadásai és évi költségvetései mindenik egyházból beküldettek s megvizsgálás végett a számvevőszékhez át-tétettek.

Az egyházak földbirtoka jobbára bérkezelés mellett jövedelmez s jövedelem pontosan befolyt.

Az egyházi ingatlanok az egyház nevéen állanak. Azonban a tusaí iskolái ingatlan még most sincs az egyház nevére bekebelezve.

Az egyházak bevételei, kiadásai, tőkepenzeiről s adósságairól az e tárgyban szerkesztett részletes kimutatásban van bővebb tájékoztatás; így ezekről itt nem teszek említést.

Az egyházi tőkepenzek részint presbiteri, részint egyesek jótállás, részint bekebelezés mellett, részint takarékpénztárba helyezve gyümölcsöznek.

Az egyházi adó általában befolyt, azonban Hardicsán, Nagybáriban, Cselejben és Kisazarban a politikai hatóság végrehajtási segítségét is igénybe kellett venni s ezen felül a ladmóci egyházban a közelmúlt évekről, mint az egyházlátogatóság jelenti, nagyobb összegre menő egyházi adó volt hátralékban, melynek behajtását a presbiterium kellőleg nem szorgalmazván, jó résznek behajtása immár kétséges. Az országos közalap, országos lelkészi nyugdíj s özvegy-árvatári járulék s állami adó — Bodzásujlak kivételével, hol a ref. lelkészi földek adójának kifizetését igazoló adókönyvek hiányosan mutattattak fel, — továbbá illeték egyenérték s úgyszintén az egyházlátogatóság által kimutatott fizetni valók, ez utóbb említetteknél fenmaradt kevés hátralék kivételével, rendesen befizetettek.

Az építésre utasított egyházak: Hardicsa új iskolát s tanító lakot, Tusa új iskolát épített.

Csarnahó a tanítói lak építéséhez ez év folyamán fog hozzá. Az építkezésre vonatkozó iratokat közgyűlésünk elé terjeszti.

Lasztomér 1912. évi tavaszi gyűlés 20. p.-ra jelenti, miszerint a súlyos gazdasági helyzetre és tekintettel arra, hogy a községi hid építésére 57000 kor.-t költött a község, az iskolaépítésre még egy évi haladékat kér a vármegyei közigazgatási bizottságtól.

Nagybári a tanterem kibővítésére hozott határozatot nem hajtotta végre s az építés elhalasztása miatt a kultuszminiszterium-folyamodott.

A magyarsasi egyház az iskola újból való felépítése tárgyában hasonlólag haladékat kért a kultuszminisztertől.

A gyülekezeti élet felvirágoztatására szükséges béke mindenütt megvolt.

Pere egy egyháznak van, t. i. a Nagyráskainak, mely egyházat az általa 32 év óta használt régi temető fele része miatt a nagyráskai r. kath. hitközség perli, mert e temető felerésze telekkönyvileg a r. kath. hitközség nevéen áll.

III. Az egyházmegye iskolaügyéről a következőket jelentem :

Egyházmegyénk minden iskolájában okl. tanítók tanítottak s magasztos hivatásuk magaslatán állva, kötelességüknek hiven megfelelték, s az iskolás gyermekek is pontosan jártak iskolába. Nemcsak ref. de állami iskoláinkban is megfelelő gond fordított a vallás- és énektanításra s a gyermekek a téli hideg idő kivételével a vasárnapi ünnepnap, főképp délelőtti istentiszteletekre felvezettek s a 12 éven túliak az urvacsora vételnél is megjelentek. Az ismétlődő iskolások iskolalátogatása ellen sem merült fel panasz.

A nem felekezeti jellegű iskolába járó gyermekek az aratási szűnidőben megkonfirmáltattak.

Tankönyvekkül úgy a mindennapi, mint az ismétlődő iskolában a tiszáninnyi egyházkerület által kiadott tankönyvek használtattak.

Iskoláinkban a vall.- és közokt. miniszter által megállapított s az összes rovatokat tartalmazó rendtartási naplók voltak használatban.

A lelkész s presbiterium tagjai meglátogatták az iskolát s a látogatást bevezették a naplóba.

Egyházi felsőbb hatóságunknak iskolaügyben hozott határozatait részben végrehajtottam, részben az illetőket a végrehajtásra utasítottam.

IV. Az egyházmegye statisztikai adatai:

1. Az egyházmegye területén az összes lakosok száma 101525
2. Ezek közt magyar --- --- --- --- --- 41290
3. „ „ nem magyar --- --- --- --- --- 60245
4. Református --- --- --- --- --- 15058
5. Született fi: 231, nő: 205
6. Meghalt fi: 167, nő: 152
7. Konfirmált fi: 168, nő: 166
8. Házasságot kötött tiszta pár 74, vegyes 52
9. Gyermeknek vallására megyezett javunkra 9, kárunkra 9
10. Áttért 4 fi, 3 nő.
11. Kitért 2 fi, 5 nő.
12. Törvénytelen gyermek született: 20
13. Egyházi szertartást mindenütt, minden alkalommal igénybe vették.
14. Felekezet nélkülivé vagy valamely szektához tartozóvá senki sem lett.

V. Segélypénzek:

Az esperesi hivatalhoz alábbi segélypénzek érkeztek:

I. 1912. évi II-ik felévi lelkészi kongrua	---	---	---	---	11823 K 74 f.
II. 1913. évi I. „ „ „	---	---	---	---	11525 „ 56 „
III. 1913. évi I. félévi lelkészi korpótlék	---	---	---	---	7200 „ — „
IV. 1912. évi országos ref. lelkészi és özv.	---	---	---	---	„ — „
árva gyámintézeti járulék	---	---	---	---	5520 „ — „
V. Kápláni kongrua az egész évre	---	---	---	---	2368 „ 63 „
Ezen segélyeket az illető lelkészek, özvegyeknek, árváknak annak idején szétküldöttem.					
VI. Az egyházkerületi pénztári hivaltól államsegélyt kaptam	---	---	---	---	---
összesen	---	---	---	---	3691 K 48 f.
Tolcsvay Nagy Gedeon alapból	---	---	---	---	200 „ — „
Báró Baldácsy alapból	---	---	---	---	809 „ 52 „
Szükösi Hollandi Tárból	---	---	---	---	120 „ — „
Összesen:	---	---	---	---	4821 K — f.

Mindezen segélyekről a segélyosztó bizottság jegyzőkönyvében van részletesen számadás, mely külön mutattatik be a tárgyalás folyamán.

VII. Közvetlenül a főt. püspök úr utján lelkészi javadalom

emelésére szolgáló állandó domesztikai segélyt következő lelkészek kapták meg :

1. Tomory Pál magyarizségi lelkész	---	---	---	70 K.
2. Szombathy Antal kolbásai	„	---	---	140 „
3. Kiss Tamás málcái lelkész	---	---	---	70 „
4. Ignéczy Sándor szőlőskei lelkész	---	---	---	140 „
5. Bornemisza István ladmóczi lelkész	---	---	---	70 „

VIII. Az 1912. évre s már 7-ik évi lelkészi könyvtár járulék egyházkerületi pénztárnak befizettetett 290 kor.

IX. Országos ref. közalap és orsz. ref. lelkészi nyugdíj- és árva gyámintézet járulékairól külön jkvben van elszámolás.

X. A „Gyermekszanatóriumra“ bánóci, kolbásai, szőlőskei egyházak által kezembe küldött összesen 3 K 02 f.-t, továbbá az országos ref. lelkészi nyugdíjintézetre az abarai, bánóci, lasztóci egyházaktól hozzám érkezett összesen 3 K 26 f.-t, végül a reformáció emlékünnepi perselypénz címén bánóci, vásárhelyi, morvai egyházak által kezemhe adott 2 kor. 50 fil.-t, Tudja Mihály pénztárnok úrnak küldöttem el.

Ezzel kapcsolatban jelentem, hogy az orsz. ref. lelkészi nyugdíjintézetre virágvasárnapi perselypénz címén egyházmegyénk egyházaiból begyűlt 39 kor. 73. fill. Gyermekszanatóriumra adakoztak az egyházak 31 kor. 20 fill.

Mindezen összegeket Tudja Mihály pénztárnok úr illetékes helyre elküldötte.

XI. Tanítók tanítói fizetésöknek részint 1000 K-ig való kiegészítésére, részint pedig tandíjkárpótlási s ötödéves korpótlék államsegélyt a következők kaptak :

1. Szabó Kálmán n.-bárii tanító 1000 K-ig 264 K pótlást. Azonkívül ugyanő 5 éves korpótlék címén 500 K-t.

2. Horkayné Pásztor Emma 1000 K-ig pótlást évi 538 K-t.

3. Kozma Dezső szőlőskei tanító 1000 K-ig 652 K-t, tandíjkárpótlást 142 K-t.

4. Szabó Imre szalóki tanító első korpótlék 200 K-t.

5. Könyves Kálmán garanyi tanító II. korpótlékra 200 K-t.

6. Sikolya Albert n.-toronyai tanító I. korpótlék 200 K-t.

7. Kovács Lajos málcái tanító 1000 K-ig 632 K-t; tandíjkárpótlásra 60 K-t.

8. Máthé János tusai tanító 1000 K-ig 492 K-t; tandíjkárpótlást 353 K-t.

9. Az 1908. évi XLVI. t.-c. alapján tandíjkárpótlási állam-

segélyt kaptak : abarai iskola 546 K-t s a kistraskai iskola évi 164 koronát.

10. Tanítóink azonkívül egyenként 150 K drágasági államsegélyt kaptak.

11. Szabó Kálmán n.-bári tanító évi 600 K tandijpótló államsegélyt nyert.

XII. Végtül jelentem, hogy a templomi jelek (perselyek) a főhatósági rendelkezésnek megfelelőleg a meghatározott napokon és célokra kellő felhívás mellett kitétettek s a begyűlt adományok illetékes célokra elszámoltattak és elküldettek.

VI. Hivatalváltozások.

1. Berecz Antal volt t.-bányai s.-lelkész Csarnahóra választván lelkésszé, állását 1912. szept. 1. foglalta el.

2. Román Ernő n.-toronyai lelkész A.-Zsolcára történt megválasztása folytán n.- és k.-toronyai lelkésszé Kerekes Kálmán választatott meg, ki állását 1912. okt. 27-én foglalta el.

3. Szanyo Sándor tanító Málcáról Vajánba ment, helyette Kovács Lajos s.-lelkész és okl. tanító választatott meg, ki állását szept. 1-én foglalta el.

4. Barkász Bertalan volt tusai tanító Sajókápolnára ment s helyébe Máthé János okl. tanító jött, ki állását szeptember 1-én foglalta el.

5. Kassay József volt szőlőskei tanító Nyirmihálydiba távozván el tanítónak, helyére Kozma Dezső okl. tanító választatott meg, ki állását 1912. évi máj. 1-én foglalta el, onnan azonban f. évi febr. 15-én Tolcsvára már el is távozott, de sem az egyházközségtől, sem az esperestől nem kapott elbocsátót, mert az 1910. évi őszi egyházkerületi gyűlés 32. jkvi p.-ban foglalt s a tanítók változásáról szóló szabályrendelet 59. §-ban foglalt intézkedés ellenére távozott el.

6. Király Péter bánóci s.-lelkész szept. 1-én Berentére ment el s helyére ugyanazon időtől Ujlaki Ferenc s.-lelkész jött.

7. Málcára szept. 1-től Kovács Lajos jött s.-lelkésznek.

8. Magyarsasra Györy Kálmán jött s.-lelkésznek, ő azonban f. évi ápr. 1-én el is távozott már onnan.

9. Alsómihályiban a rendes lelkész súlyos betegsége miatt f. évi febr. 1-től Nagy Sándor s.-lelkész alkalmaztatott helyettes lelkészi minőségben.

10. Kistráskán Ónody Zoltán eltávozásával Horkay Lajosné Pásztor Emma 1912. márc. 1-től működik mind e mai napig.

11. Végül jelentem, hogy Hubay Bertalan bodzásujlaki lelkes kassai cs. és kir. ref. tábori lelkésszé neveztetett ki s új állását f. évi máj. 1-én fogja elfoglalni.

Midőn Román Ernő és Hubay Bertalan lelkésztársaimnak egyházmegyénkből való távozását bejelentem, megjegyezni kívánom, hogy a mily nyereség volt itteni működésük, ép oly veszteség eltávozásuk, mert bennök jeles képzettségű és a közügyért mindenkor munkálkodni kész munkatársakat találtunk fel. Kívánom, hogy új munkahelyükön is találják meg az óhajtott sikert!

A hivatalváltozásokkal kapcsolatban jelentem azt is, hogy Kozma Dezső kivételével mindenik eltávozottnak adtam elbocsátó bizonyítványt, az ujonnan jötteket pedig ideiglenesen mind beerősítettem. Kérem ez intézkedésem jóváhagyását.

VII. Intézkedések.

Múlt évi tavaszi egyházmegyei gyűlésünk óta iktató könyvembe bejegyzett ügyiratok száma 987, posta-könyvem igazolása szerint elküldtem 1886 közönséges, 23 ajánlott, 3 ajánlott express levelet, 4 csomagot. S ezen felül különféle ügyekben 24 körlevelet küldtem szét s a felsőbb hatóság által végrehajtani rendelt utasításokat foganatosítottam. Így a többek közt az egyházmegye statisztikai adatait a Konventhez elküldtem; virágvasárnapon az orsz. ref. lelkési nyugdíjintézet és özv.-árvagyámintézet; pünkösti utáni sztháromság vasárnapon a Gusztáv Adolf egyesület; a reformáció emlékűnnepén pedig az orsz. közalapra való adakozásra körlevelelileg hívtam fel az egyházakat. Az üresedésben levő egyházmegyei és egyházkerületi állásokra a szavazást elrendelve és összegyűjtve rendeltetési helyére kellő időben elküldtem.

1912. évi tavaszi egyházkerületi közgyűlésünk 4. sz. jknyvi p.-nak 6. alpontja szerint a vasárnapi és hétköznapi istenitiszteleteknek híveink által való látogatására 12/1912. sz. körlevelelmet bocsátottam ki.

Múlt évi őszi egyházkerületi gyűlésünk 51. jkvi pont alatti határozata szerint az egyházakat a Fonciere biztosító-társasággal kötött biztosítási szerződések értékének 25%-al való felemelése iránt értesítettem.

Ugyane gyűlésnek 22. és 132. sz. jkvi határozata szerint a belmisszió ügyében való eljárásra hívtam fel az egyházakat.

Ugyane gyűlés 92. sz. jkvi p. szerint az egyházmegyében levő 35 egyháznak a külön énekvezéri 240 kor. minimumnak államszegélyből való fedezése iránti kérelmét főt. püspök úrnak 1913. jan. 1-én elküldöttem.

Ugyane gyűlés 72., 4. sz. jkvi határozata szerint az alsó-borsodi ref. egyházmegyének a tanítói szolgálati pragmatika s a népiskolai szervezet egyöntetivé tétele tárgyában tett munkálatát az egyházmegyei tanügyi választmánynak és egyházmegyei egyetemes tanító-egyesületi gyűlésünknek elküldtem, hogy e tárgyra javaslataikat őszi egyházmegyei gyűlésünkön való letárgyalásra készítsék el.

1912. évi tavaszi egyházkerületi közgyűlés 185. sz. jkönyvi határozata szerint a „gyermekszanatórium“ céljára való gyűjtésre hívtam fel az egyházakat s az e célra begyűlt 31 kor. 20 fillér összeget az egyházmegyei pénztárnok úr útján illetékes helyre juttattam.

A főt. püspök úrnak a vall. és közokt. miniszter 22887/1912. sz. intévénye értelmében kibocsátott rendelete alapján a hardicsai, kistoronyai, lasztoméri, nagybárij, szürnyegi iskoláknál a törvény által meg nem engedett tulzsúfoltságnak 1912. szept. 1-ig való megszüntetésére az illetékes iskolaszékeket felhívtam.

Ugyancsak főt. püspök úrnak 1550. sz. s a vall. és közokt. miniszternek 101773/1912. sz. intévénye alapján kiadott rendelete szerint az elemi és ismétlő iskoláink részére szükséges bizonyítvány-minták összegét bejelentettem, amelyek a szükséges törzskönyvi lapokkal együtt meg is érkeztek s azokat minden iskolának elküldtem, a jövő évi szükségletet bejelentettem s megköszöntem e bizonyítvány használatára kibocsátott 88697/1913. sz. vall. és közokt. miniszteri rendeletet.

A főt. püspök úrnak s a vall. és közokt. miniszternek 1912. dec. 23. 88697 sz. rendelete alapján 3/1913. sz. körlevelemmel az elemi iskolai bélyegzők használata tárgyában hívtam fel az egyházakat.

A főt. püspök úrnak 443/1913. sz. s a vall. és közokt. miniszternek 1913. márc. 14-én 33207. sz. alatti leirata értelmében kibocsátott rendelete szerint a korpótlék szempontjából szükséges változásokat idejében bejelentettem s még előzőleg egyházmegyénk-

beli korpótlékra jogosult összes lelkészek névsorát annak idején közöltem a főt. püspök úrral.

Az orsz. közalap és nyugdíjintézet múlt évi számadásait, f. évi kimutatásait a Konventnek kellő időben elküldtem. A főtiszt. püspök úrnak a báró Baldácsy-alap s egyéb segélyekről szóló számadást idejében elküldtem. (Lásd 1911. évi őszi kerületi gyűlés 21., 22. jkvi p.)

Főt. püspök úrnak 2001/1912. [sz. körlevele szerint a népiskolai tanítói s ifj. könyvtár ügyében az egyházak beérkezett jelentéseit elküldtem.

Végrehajtottam a csarnahói, nagytoronyai lelkész-választást s a megválasztott lelkészek beiktatása iránt kellő időben intézkedtem

Cseh Pál a.-mihályi lelkész betegsége miatt 1912. december közepétől 1913. febr. 1-ig Erdélyi András lasztóci lelkész urat bízam meg az egyház adminisztrációjával s febr. 1-től Nagy Sándor mindkét vizsgát letett s.-lelkészt rendeltem oda helyettes-lelkészül.

A vall. és közokt. miniszternek 2676/1913. sz. alatt a községi és hitfelekezeti iskolák tandíjkárpótlásának visszafizetése tárgyában kibocsátott rendeletét minden iskolának elküldtem.

Kozma Gedeon volt szállóskei és Stephán Mihály volt csarnahói lelkészek özvegyeinek orsz. ref. lelk. özv. járulék kiutalása iránti kérvényét, valamint Ignéczy Sándor szállóskei, Berecz Antal csarnahói, Kerekes Kálmán n.-toronyai lelkészeknek orsz. ref. lelk. nyugdíjintézetbe való felvétel és Szalay Béla sátoraljaujhelyi énekvezérnek jövedelemváltozás folytán nyugdíjintézeti járulék fel-emelés iránti kérelmét ez intézet végrehajtó-bizottságához felterjesztettem s mindannyiok ügye kedvező elintéztést nyert.

1912. évi tavaszi egyházkerületi gyűlés 85. sz. jkvi határozata szerint a zsinat elé terjesztendő indítványok és javaslataink tárgyában az e célból összehívott bizottság munkálatát elkészítvén s ezen munkálat először a lelkészegyesületi gyűlés által tárgyalatván le, onnan egyházmegyei gyűlésünk tárgyai közé vétetett fel.

A varannói prot. templom ügyében méltóságos Dókus Gyula világi tanácsbíró úrral április 22-én jelentünk meg a helyszínen való tárgyalásra, hogy az ott szintén megjelent tiszavidéki ág. h. ev. egyházmegye küldöttségével az egyesség létesítését megkíséreljük. Ez azonban még nem sikerült s a további tárgyalás alapjául úgy a a ref., mint az ág. h. ev. egyházmegye küldöttsége egy új egyességi tervezetet fog készíteni.

Fentieken kívül több kisebb és nagyobb ügyet intéztem el, melyek mindannyian az egyházi és iskolai közigazgatás körébe tartoznak; azonban ezeknek egyenkénti felsorolását ezuttal mellőzöm.

S ezzel tiszteletteljes jelentésemet befejezván, magamat az Egyházmegyei Közgyűlésnek további nagyrabecsült jóindulatába ajánlom.

Bánóc, 1913 április 25.

Alázatos szolgálók :

Hutka József
esperes.

4. Az esperes jelentése kapcsán fájdalmasan emlékezik meg gr. Andrassy Dénes haláláról s szép vonásokkal állítván elének ez igaz ember képét s midőn említést tesz arról, hogy a nemes gr. elhunyt alkalmából érzett részvétet az egyházmegye nevében is kifejezte: egyúttal indítványozza, hogy eme részvéthez való hozzájárulás mellett az egyházmegye jegyzőkönyvében örökítse meg a gr. Andrassy Dénes érdemeit.

Egyházmegyénk elfogódott érzések közt hallgatja az esperesnek a gr. Andrassy Dénes haláláról szóló jelentését, midőn helyesli, hogy az esperes az egyházmegye nevében már ki is fejezte részvétét e nemes lélek földrői való elköltözése alkalmából; egyúttal készségesen megnyitja jegyzőkönyve lapjait a gr. Andrassy Dénes érdemeinek feljegyzése számára, mert jóllehet gr. Andrassy Dénes nem tartozott a ref. egyházhoz, de közös kincse volt ő minden felekezetnek, így nekünk is. Azok a páratlan áldozatok, a melyeket f.-zempléni egyházmegyénkkel is éreztetett, iskolák és templomok fejedelmi felsegítésében, — mint egy nagy szamaritánus lélek tüneményes fellobbanásai, — mutatták, hogy ő értünk is s általunk az örök igazságokért élt, míg a földön járt; midőn eme nagy szív kilobbanása miatt lehajtott fővel és bánatosan áll meg egyházmegyénk egész közönsége, egyúttal följegyzzi e nagylelkű ember elévülhetlen

érdemeit jegyzőkönyvében is, kívánva Istentől, hogy azon koszorút, melyet éltében a sok ezrek szeretete és hálája fűzött homloka köré, a minden kegyelem Istene égi, hervadhatlan koszorúval tetézzé.

5. Olvastatott Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok úrnak egyházmegyénk közgyűléséhez intézett levele, amelyben a boldogemlékű neje elhúnytá alkalmából múlt évi őszi közgyűlésünk 3-ik sz. jkvi pontjában kifejezett részvétért hálás köszönetét nyilvánítja.

Tudomásul szolgál.

6. Múlt évi őszi közgyűlésünk 4. sz. jkvi pontja szerint az egyházmegyei világi fő- és aljegyzői állásokra beadott pótszavazatok elháríthatlan akadály miatt azon gyűlésig felbonthatók nem lévén, a szavazatok felbontása későbbre halasztatott.

A sátoraljaujhelyen 1912. aug. 31-én felvett szavazatbontó bizottsági jegyzőkönyv szerint a világi főjegyzővé állásra beérkezett összes 29 érvényes szavazat. Ezekből Bernáth Bélára 17, Bodor Gáborra 12 szavazat esett, így Bernáth Béla a szavazatok többségével világi főjegyzővé választatott.

A világi aljegyzői állásra is 29 érvényes szavazat adatott be. Ezekből Somody Józsefre 22, Csizmár Kálmánra 7 szavazat jutott, így a szavazatok többségével Somody József nyerte el a világi aljegyzői állást.

Bernáth Béla e. m. világi fő és Somody József aljegyző letévén a hivatalos esküt, miután esperes által üdvözöltettek és magokat a szolgálatra lelkes beszéddel felajánlották — helyöket a tanácskozás asztalánál elfoglalták.

7. Eskütételre jelentkezett : Máthé János tusai tanító.

Nevezett a hivatalos esküt az egyházmegyei közgyűlés előtt letette.

8. Múlt évi őszi közgyűlésünk 7. pontja nyilvántartani rendelte a lasztoméri iskolai ügyet, amennyiben az egyház az

iskola építésére a jelen év tavaszáig kért és nyert halasztást. Az egyház a lelkész jelentése szerint eme kötelességének nem tehetett eleget, mert a múlt évben a Laborcz hid építése a községnek 52 ezer koronájába került s az e célra kivetett 600°/_o-os pótdó beszedése még most is tart. Ez okból az egyház az iskola rendbehozására 1914. őszéig terjedő haladékokat kért Zemplén vármegye közigazgatási bizottságától.

A jelentés a kényszerítő okok figyelembe vételével tudomásul szolgál, az ügy tovább is nyilván tartatik.

9. Múlt évi őszi közgyűlésünk 16. sz. határozatával a varannói prot. templom ügyét további nyilvántartásba tette, az e tárgyban kiküldött bizottság jelentését mostani közgyűlésünkre várván be.

Az egyházmegyénk részéről kiküldött s Hutka József esperes és Dókus Gyula tanácsbíróból álló bizottság jelenti, hogy f. hó 22-én az egyházmegye képviselőjében megjelent Materny Imre főesperes és Eisert István esperességi törvényszéki bíróból álló bizottsággal egyesülve, mint közös bizottság a helybeli két prot. egyház tagjainak részvételével alkotott közös ülésen a szóban forgó ügyet tárgyalás alá vették, megállapodásra jutni nem tudtak, ezért az ügy "érdekében a tárgyalást tovább fogják folytatni.

Tudomásul szolgál.

10. Múlt évi őszi egyházmegyei gyűlés 6-ik jegyzőkönyvi pontjára a morvai egyház presbitériuma jelenti, hogy az iskolaépítésre elhasznált 2100 K tőke helyreállítására a múlt év folyamán 100 koronát fordított.

A jelentés az ügy további nyilvántartása mellett tudomásul szolgál.

11. Múlt évi őszi egyházmegyei gyűlés 11-ik jegyzőkönyvi pontjára a tusai ref. lelkész betérjeszti az iskolaépítés folytán szükségessé vált rendkívüli egyházi adó kivetésére vonatkozó jegyzőkönyveket s az építkezés tervét. A felépült

iskola megvizsgálására kiküldött bizottság jelenti, hogy az iskola terv szerint épült, de javasolja, hogy köteleztessék az egyház a tanteremnek előszobával való ellátására.

Egyházmegye a beterjesztett jegyzőkönyvekben meggyőződött, hogy a gyűlések a felekezési határidő betartásával hivatottak össze, s hogy e határozatok ellen felebbezés nem adott be, az építkezési terv pedig a közigazgatási hatóság engedélyével el van látva, minél fogva lelkész jelentését tudomásul veszi. Az új épület megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése alapján pedig egyházmegye az iskolát hivatalosan is átveszi, kötelezi azonban a tusai ref. egyházat, hogy a köztisztaság és közegészség érdekében a tanterem elé a tanítói lakás építése alkalmával megfelelő előszobát építsen s ezt annak idején jelentse.

12. Múlt évi őszi egyházmegyei gyűlés 15-ik pontjára a hardicsai iskola megvizsgálására kiküldött bizottság a minden tekintetben megfelelő és terv szerint épült iskolát hivatalos átvételre ajánlja. Kistoronyai lelkész jelenti, hogy iskola- és tanítólakás építése elhatározott, a rendkívüli egyházi adó kivetése azonban még nem jogerős. Kéri, hogy jelentését az őszi egyházmegyei gyűlésre tehesse meg.

A bizottság jelentésének tudomásulvételével egyházmegye a hardicsai iskolát hivatalosan is átvettnek jelenti ki. A kistoronyai lelkész jelentése az ügy további nyilvántartása mellett tudomásul szolgál. Utasítatik az egyház, hogy az őszi egyházmegyei gyűlésre az iratok felterjesztése mellett jelentést tegyen s hogy az építkezés befejezését, minek megtörténtét jelentésében már az új iskolai év megnyitása előtti időre kilátásba helyezi, esperesnek az épületek átvétele iránt leendő intézkedés végett jelentse.

13. Múlt évi őszi egyházmegyei gyűlés 19-ik pontjára a ladamóci lelkész jelenti, hogy az egyház 1800 koronát kitevő

tőketartozását az év folyamán még nem törlesztette s erre csak az adócsökkentési segély megérkeztével lesz képes az egyház.

Jelentés tudomásul szolgál azzal, hogy az őszi egyházmegyei gyűlésre jelentés teendő.

14. Múlt évi őszi egyházmegyei gyűlés 23. pontjára esperes bemutatja a gálszécsi kir. járásbíróság Tk. 2151/1912. sz. végzését, mellyel az egresi ref. iskola 16¹/₂ hold kiterjedésű ingatlanának tulajdonjoga a szécsegresi községi iskola javára kebeleztetik be.

Tudomásul szolgál.

15. Múlt őszi közgyűlés 8-ik pontjára való hivatkozással a tussai ref. egyház lelkésze jelenti, hogy az iskola ingatlanának átíratására vonatkozó összes okmányok az egyházmegyei ügyésznél vannak letéve.

Utasítatik az egyház előjárósága, hogy a betétszerkesztés idejét kísérje figyelemmel s igyekezzék az ügyész közbenjöttével akkor az ügyet elintézni.

16. Múlt őszi közgyűlés 10. pontjára való hivatkozással a magyarsasi ref. egyház jelenti, hogy a Zemplén vármegyei közigazgatási bizottság útján a Kultuszminisztertől az iskola építkezésére 4 évi halasztást kért.

A jelentés tudomásul vétele mellett utasítja az egyházmegye a magyarsasi egyházat, hogy a Kultuszminiszter válaszának leérkezte után az abban foglaltakról tegyen jelentést.

17. Múlt őszi közgyűlés 17-ik pontjára való hivatkozással az esperes jelenti, hogy Rácz József volt rászkai lelkésztől a 30 korona követelést behajtotta s az összeget a kistrászkai egyháznak el is küldötte.

Tudomásul szolgál.

18. Az ügyész jelenti, hogy az őszi közgyűlés 18. sz. azon határozatának, hogy a csarnahói ref. egyház iskolai ingatlanait az egyház nevére telekkönyvileg átírassa, nem tehetett eleget, mert az átíratás céljából a csarnahói ref. egyház előjárósága által Csarnahón 1911. évi augusztus hó 31-én kiállított nyilatkozatot a telekkönyvi hatóság csak abban az esetben hajlandó elfogadni, ha az egyházi főhatóság által is jóváhagyatik.

Egyházmegyei közgyűlés tekintettel arra, hogy a szóban forgó nyilatkozat a fent hivatkozott határozata alapján állítottatott ki s az az egyházközség ingatlanainak helyes címen való telekkönyvvezetését célozza, — a nyilatkozat jóváhagyása mellett az egyházfőhatósági jóváhagyás céljából a főtiszteletű egyházkerületre felterjeszteni elhatározza.

19. Mult őszi közgyűlés 48. pontjára való hivatkozással a málcai ref. lelkész jelenti, miszerint a málcai ref. templomtető javítási költségeinek fedezésére szolgáló s a külbirtokosokra kivetett rendkívüli egyházi adókról a külbirtokosokat értesítette s a kivetésnél az E. T. III. t.-c. 19. §-a figyelembe vétetett.

Tudomásúl szolgál.

20. Múlt évi őszi egyh.-megyei gyűlés jkvnek 9-ik pontjára a hóri egyház presbytériuma jelenti, hogy az ág. ev. hívek 710 K készpénzt és 40 K értékű fuvart, így összesen 750 K adtak az iskola felépítéséhez. Miután pedig a különválás bevégzett tény lett, most az ág. ev.-ok e 750 koronának 1910. év szept. 1-től járó kamatával együtt a visszafizetését követelik.

Az egyház nem is zárkózik el annak visszafizetésétől, sőt minél előbb, esetleg már a jövő ősszel vissza is fogja azt fizetni, de mivel az ág. ev. gyermekek ezután is csak a ref. iskolába fognak járni: presbytérium arra nézve is tanácsot kér, hogy e gyermekekkel szemben mi módon járjon el az iskola használatáért való megadóztatásban?

Egyházmegye a hóri egyház jelentését tudomásul veszi; az ág. ev-oknak a 750 K visszafizetését megengedi és tanácsolja, hogy az ág. ev gyermekekkel szemben az iskolai helypénzt illetőleg úgy járjon el, mint a más felekezetű nem protestáns gyermekekkel, végül utasítja, hogy a 750 K visszafizetése után Nemes Sándor világi tanácsbíró közreműködése mellett az ajándékozási szerződést Gróf Andrássy Géza önmagyméltóságával kösse meg s a kikötött egy drb. aranyat, mint a tulajdonjog elismerésének évenkénti kifizetését pontosan teljesítse.

21. Mult őszi közgyűlés jkvnek 12. pontja utasította a szőlőskei, szürnyegi, magyarsasi és hóri egyházakat, hogy iskolai tanszereiket szerezzék be s erről tegyenek jelentést.

Erre nézve a szőlőskei és szürnyegi lelkészek jelentik, hogy a felszerelések beszereztek. Magyarsasról és Hórból jelentés nem érkezett.

A szőlőskei és szürnyegi jelentések tudomásul vétetnek; Magyarsas és Hór pedig ismételten és szigoruan utasittatnak a felszerelések beszerzésére és az őszi gyűlésen a jelentés megtételére.

22. Egyházkerületünk az egyetemes konvent elnökségének 3078—1911. sz. hivatalos iratával felhívta az espereseket, hogy az egyházlátogatások alkalmával ellenőrizzék: vajjon a *templomi jelek* a főhatósági rendelkezéseknek megfelelően a meghatározott napokon és célokra kellő felhívás mellett kitétetnek-e s hogy a begyűlt adományok miképen nyernek elszámolást?

Esperes jelenti, hogy az egyházlátogatóságok jkvei szerint a templomi jelek a meghatározott napokon és célokra kellő felhívás mellett minden egyházban kitétetnek s a begyűlt adományok részint közvetlenül az egyházak által, részint az e. m. pénztárnoka útján teljes egészükben a megjelölt célokra bcküldetnek.

Tudomásul szolgál s a főtiszteletű egyh. kerületre felterjesztetik.

23. Mult évi őszi e. ker. közgyűlés 29. sz. jkvi pontjára esperes jelenti, hogy a missziói bizottság már régen megalkottatott s tagjai a következők: Elnökök: Hutka József esp., Dókus László e. m. gondnok Tagok: Péter Mihály e. m. főjegyző, ugyis mint bizottsági jegyző, Bernáth Aladár és Nemes Sándor vil. tanácsbírák.

E. m. e jelentést tudomásul veszi s a főt. egyh. kerületre felterjeszti.

24. Mult évi őszi e. m. közgyűlés 36. p. utasította a magyarizségi és málcai iskolák előljáróságát, hogy jövőben — amennyiben az csak lehetséges — a más felekezetű iskolába járó ref. gyermekek vallásoktatásáról gondoskodjanak.

Erre nézve úgy a magyarizségi, mint a málcai iskolák lelkészei jelentik, hogy a más felekezetű iskolába járó egy-egy gyermek vallásoktatásáról gondoskodás történt.

Tudomásul szolgál.

25. Múlt évi őszi egyházkerületi gyűlés 69. sz. jkvi pontjában annak a kérdésnek a tanulmányozására hívja fel az egyházmegyét, hogy nem volna-e, avagy mily mértékben volna lehetséges, hogy egyházkerületünkbe kebelezett minden egyázközség a miskolczi felsőbb leányiskola számára lehetőleg már az 1913. évtől kezdődőleg bizonyos összeget állandó évi segélyként költségvetésébe beillesszen.

Erre nézve esperes jelenti, hogy ő 1912. év okt. 21-én kerületünknek e határozatát megkörözte, amelynek következtében több egyházunk, u. m. Bánócz, Cselej, Gálszécs, Hardics, Kisbári, Kászó, Ladamócz, Lasztócz, Miglész, Magyarizsép, Nagybári, Tusa, Sátoraljaujhely, Vásárhely már ez évi költségvetésébe anyagi viszonyainak megfelelően 5—5 kort fel is vett s a jövőben fizetni is fogja.

Egyházmegyénk a midőn e jelentést tudomásul veszi, egyszersemind felhívja a többi egy-

házakat is, hogy anyagi viszonyaikhoz mértén legalább a jövő évi költségvetésükbe vegyenek fel a kerületi leánynövelde segélyezésére bizonyos összeget.

E jkvi határozat a főt. egyh.-kerületre is felterjesztetni rendeltetik.

26. A főt. egyházkerület közigazgatási bíróságának, mint felelbbviteli bíróságnak 1912. évi június hó 4-én Miskolcon hozott ama végzésére, hogy a szürnyegi és imregi egyházak és tanítók között a tandíj kárpótlási összeg elosztása tárgyában igyekezzék egyházmegyénk ez ügyet az illető felek között békés uton elintézni: a szürnyegi és imregi egyházak jelentik, hogy Szürnyegen 1913. év febr. 25-én, Imregen pedig 1912. év aug. hó 15-én Virág József egyh. megyei tanácsbíró elnökségi kiküldött jelenlétében az egyházak és tanítók között az egyezés megkötöttet s Karakó Ferenc szürnyegi, valamint Zsolnay Gergely imregi tanítónak mindaddig, míg a mai segélyeket akár az állam, akár a konvent az egyház részére teljes egészökben utalni fogja: Karakó Ferencnek 80, Zsolnay Gergelynek pedig 50 kor.-t fog fizetni személyi pótlék címen.

Egyházmegye e jelentéseket örvendetes tudomásúl veszi és a főt. egyházkerületre felterjeszti.

27. Múlt évi őszi egyházmegyei gyűlés 25. jegyzőkönyvi pontjára jelenti a ladamóczi egyház, hogy a Kormos Gerő jelenlegi tanító személyi pótlék ügyét elintézte s a felvett presbiteri és közgyűlési jegyzőkönyvek bizonyosága szerint az eddigi 100 kor. helyett 50 kor.-t állapít meg, amelyet Kormos Gerő is elfogadott s a melyet az egyházi adóval a hivekre már ki is vetett.

Tudomásúl szolgál.

28. Múlt évi őszi egyházkerületi közgyűlésünk 30. sz. a. hozott határozatával, a missiói lelkészek fizetésének kilátásba helyezett rendezése ügyében, a f.-zempléni egyházmegyét is

felhívta, hogy a homonnai lelkész díjlevelét, vagy annak tervezetét készíttesse meg s azt megfelelő átnézés végett terjessze fel egyházkerületünk jelen évi tavaszi közgyűlésére.

Ennek folytán a homonnai missiói egyház bemutatja az új díjlevel tervezetét, mely az eddigitől abban különbözik, hogy a missiói lelkésznek 1000 kor. közalapi fizetése nem számított be a rendes fizetés közé, hanem az Egyetemes Konvent 1886. évi október 18—24. napján Pápán tartott ülésének 44. sz. határozata szerint kizárólag utazási célokra szolgál, ekkép a homonnai lelkésznek az 1600 kor. lelkészi fizetéskiegészítéséig még 577 kor. 55 fillér congruára van szüksége.

A helyesen elkészített új díjlevel tervezet a főt. egyházkerületre felterjesztetik.

29. Az esperesnek az egyházlátogatóság tapasztalatából meritett jelentése szerint Abarán az iskolai növendékek száma alig 10—15 év alatt 60—65-re szállott le; holott ezelőtt 10 évvel 100-on felül volt az iskolába járók száma, emiatt kellett második tanerőt állítani s második tantermet építeni. Emellett a lakosság létszáma már 100 év óta folyton fogy.

Felhívatik az abarai egyház előljárósága, hogy a belmisszió keretében találjon módot arra, hogy az egyházunkra nézve súlyos veszedelemmel járó emez ügyet a nép előtt tárja fel s igyekezzék felvilágosítani a népet, hogy a gyermek Istennek áldása s egyházunk létszámának csökkenése rettenetes bajokat rejt magában jövőnket illetőleg.

30. A nagyráskai egyház presbytériuma az egyházlátogatóság előtt tartott presbyteri üléseiből felvett jegyzőkönyvben a következő esetet terjeszti az egyházmegyei közgyűlés elé s ebben intézkedést kér.

Az 1912. év november elején a hegyii r. kath. lelkész azzal a kéréssel fordult a nagyráskai ref. lelkészhez, mint iskolaszéki elnökhöz, hogy engedje meg neki, hogy a n.-ráskai ref. iskolába járó r. kath. gyermekeket hittanra taníthassa a

nagyráskai ref. iskolában. Miután a nagyráskai presbytérium ezen kérést megtagadta, a hegyii r. kath. lelkész panaszt emelt a saját hatóságánál, a kassai megyés püspöknél. Mire a kassai püspök Zemplénnvármegye kir. tanfelügyelőjéhez fordult orvoslás végett. Ennek következtében a kir. tanfelügyelő 5709—1912. szám alatt a n.-ráskai lelkészhez küldött levelében, tekintettel arra, hogy miután az 1868. évi 38. t.-c. 45. § a világosan mondja, hogy ott, a hol a más hitfelekezetekhez tartozó gyermekek száma a 30-at el nem éri, ezen gyermekek is a községben egyedül létező felekezeti iskolába kötelesek járni, a hol a hitoktatás részökre biztosítva van, felkérte a lelkészt, hogy az itteni ref. iskolába járó r. kath. gyermekeknek a hegyii r. kath. lelkész által való hittani oktatását semmi tekintetben se akadályozza, „mert ellenkező esetben — mondja tovább, — ezen törvénytelen eljárást kénytelen a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrhoz bejelenteni s egyben intézkedni fogok, hogy a nagyráskai ref. iskola államsegélyét további intézkedésig a nagymihályi m. kir. adóhivatal ki ne fizesse“.

Közben pedig, mivel a kir. tanfelügyelő, a nagyráskai lelkészhez küldött hasonló tartalmú irattal a hegyii plébánost is felkereste: ez a n.-ráskai lelkészhez intézett iratában bejelentette a lelkésznek, hogy a hittani tanításokat a n.-ráskai iskolában minden szombaton megfogja tartani és az oktatást mindjárt meg is kezdette. A nagyráskai egyház presbytériuma azonban, habár a kényszer hatása alatt szemet hunyt is a plébánosnak az iskolába való járása előtt, a megoldást igazságtalannak tartván, az egyházlátogatóságot kérte fel az ügynek az egyházmegyére való bejelentésére.

Egyházmegyénk behatóan mérlegelvén a bejelentett esetet: határozatilag kimondja, hogy Zemplénnvármegye kir. tanfelügyelőjének eljárása sérelmes akkor, midőn a nagyráskai egyház előljáróságának meghagyta, hogy a hegyii r. kath. plébánost a n. ráskai ref. iskolába járó r. kath. növendékek hitoktatása szempontjából az iskolába bebocsássa; mert a hitfelekezeti iskolák feletti felügyeletről alkotott 1876: 28. t. c. és az ennek végrehajtása tárgyában kiadott utasítás szoros

kötelességévé teszi ugyan a kir. tanfelügyelőnek, hogy az 1868: 38. t.-c. 45. §-a értelmében szervezett felekezeti iskolába járó más vallású növendékek vallásoktatására felügyeljen, sőt ha „hiányokat tapasztal, figyelmezteti a tanítót, az iskolaszéket, a dolog fontosságához képest értesíti az iskola illetékes felsőségeit és amikor szükséges, jelentést tesz a közoktatási miniszternek“, de épen a tanfelügyelő által említett 1868: XXXVIII t.-c. 45. §-a nemcsak annyit mond, amennyit a kir. tanfelügyelő, hogy „t. i. ott, ahol a más hitfelekezethez tartozó gyermekek száma a 30-at el nem éri ezen gyermekek is a községben egyedül létező felekezeti iskolába járnak, ahol a hitoktatás részökre biztosítva van“, hanem azt is mondja, hogy ezen gyermekek szülői ezen iskola költségeihez ugyanazon módon és arányban fognak járulni, mint azon hitfelekezet tagjai, mely az iskolát fentartja. (1868: 38. t.-c. 45. §-a.)

Miután pedig a n.-ráskai ref. iskolát kizárólag az ottani ref. egyház tartja fenn s az ezen iskolába járó más vallású gyermekek szülei semmivel sem járulnak ezen, a községben egyedül létező ref. felekezeti iskola fentartásához: ezért is, de meg azon okból is, mert a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól és a községi és hitfelekezeti néptanítók járandóságairól alkotott 1907: 27. t. c. és az ennek végrehajtása tárgyában kiadott miniszteri utasítást sehol egy szóval sem említi, hogy a más vallású hitoktatónak a saját felekezeti iskolába való bebocsátása hittanítás céljából, az állami segély elvonását nemhagyja maga után: egyházmegyénk Zemplénavármegye kir. tanfelügyelőjének eljárását sérelmesnek tekinti.

Emellett, jóllehet f.-zempléni ref. egyházmegyénk különösen fontosnak tartja a vallás-erkölcsös oktatást s nagy súlyt helyez a felekezetek közötti viszonyosságra és békességre, de

mivel éppen a protestáns egyházak kénytelenek majdnem naponként tapasztalni, hogy ezt az áldó hatással járható kölcsönösséget és viszonyosságot a katolikus egyház nem veszi semmibe, amennyiben majdnem kivétel nélkül elzárja iskolai hitoktatóink elől ott, a hol gyermekeink más iskola híján, az ő felekezeti iskolájukba kénytelenek járni, sőt miután arra is volt eset, hogy oly katolikus iskolát, mely községi pótadóból tartatik fenn, az oda járó evangélikus gyermekek hitoktatása végett a kath. iskolaszék által az ev. hitoktató be nem bocsáttatott s midőn e tárgyban az evangélikus hitoktató a vallás- és közoktatási miniszterhez fordult, az illető miniszter kijelentette, hogy egyik felekezet sem kényszeríthető arra, hogy a másik felekezet gyermekeinek a hittanításra helyet adjon át; mindezekből kifolyólag egyházmegyénk elérkezettnek látja az időt arra nézve, hogy a különféle felekezetek által fentartott iskolába járó más vallású gyermekek vallásoktatásának kérdése, a népiskolai törvények kilátásba helyezett revíziója alkalmából országos törvénnyel rendeztessék, hogy az uni justum, alteri aequum elve érvényesüljön s ref. egyházunk ne legyen kitéve egyes túlbuzgó tanfelügyelők alaptalan zaklatásának, e tárgyban tehát fölír egyházmegyénk a főt. egyházkerülethez. A n.-ráskai előljáróságot utasítja, hogy a főt. egyházkerület határozatát várja be.

31. Olvastatott az egyházmegyei missziói bizottság következő jegyzőkönyve:

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétellett Sátoraljauhelyen, 1913. április 28-án, a felsőzempléni ref. egyházmegye missziói bizottságának ülésében.

Jelen vannak: Hutka József esperes, Dókus László egyházmegyei gondnok, mint elnökök. Bernáth Aladár és Péter Mihály bizottsági tagok; ez utóbbi ugyis, mint előadó és jegyzőkönyvvezető.

Elröklő esperes a bizottságot üdvözölvén, az ülést megnyitja s felkéri Péter Mihály előadót a homonnai missziói egyház 1912. évi állapotáról szóló jelentés ismertetésére.

Előadó a homonnai missziói egyház 1912. évi állapotát a Bösörményi Sándor lelkész beadott missziói jelentése s egyéb iratok alapján a következőkben ismerteti.

A missziói lelkész jelentését azzal kezdi, hogy az 1912. esztendő is „a felekezeti harcok jegyében született, élt, halt el, sőt ezt a kellemetlen örökséget hagyta az 1913-ik esztendőre is.“ Ezzel a lelkész arra a perre céloz, melyet múlt évi jelentésében már bejelentett, hogy t. i. a róm. kath. plebános, a hitoktató s egy tanárnő még 1911-ben sajtópert indítottak ellene a sátoraljaujhelyi kir. törvényszéknél egy hírlapi cikk miatt, melyet ő az előbbieket által elkövetett s „az ő személye elleni insultusok, a templomuk elleni dűrva sértések, a történelem tanítása örve alatt a vallásunk erkölcsi alapjai elleni támadások folytán“ irt. S míg egyrészt indokolja azon eljárását, mely őt mintegy arra kényszerítette, hogy a támadások ellen az ultima ratiohoz, a sajtóhoz forduljon, de másfelől őszintén bevallja azon lelki nyugtalanságát is, melyet a per bizonytalan kimenetele támasztott lelkében. Ugyanis bár eljárását a legnemesebb indulat sugalta, mégis feltámadt lelkében az a gondolat, hogy „nem lett volna e helyesebb hallgatni, mint kenyértörésre vívén a dolgot, a helyzetet elmérgezésre s kiténni egyházát a hatalmas klérus bosszújának“. De a továbbiakban aztán örömmel számol be arról a megnyugtató állapotról, melyet a per kimenetele támasztott, mind az ő, mind hívei szívében. „A sátoraljaujhelyi törvényszék vádtanácsa egymásután utasította el a vádlókat pereikkel Felebbezés folytán a tábla az ügyek közül kettőt áttett a kassai ügyészséghez. Az esküdszék vádtanácsa elrendelte a legszélesebb körű bizonyítást. Ez több volt, mint amit akartak. Ez egyenlő lett volna az intézet s egész üzemök leplelésével“. Ezért vádjaikat visszavonták. „Az ügyész a tárgyalás lefolytatásával elégtételt akart adni nekünk, megbántott protestánsoknak.“ Ez már 1913. elejére esik. Egész eddig húzódtott ez a kellemetlen ügy. „Megjelentünk a kitűzött napon. Ügyész, magánvádlók kapacitáltak a békére. Mit tehettem, elfogadtam, mondja a jelentésttevő“. Rámutat a továbbiakban a per kedvező kimenetele által elért eredményre, hogy t. i. a sértegető hitoktatót el kellett helyeztetni s a tanárnőt az intézetből el kellett bocsátani, sőt a

harc után mintha mérsékeltebb lenne a klerikalizmus, a közös veszedelem pedig tömörülésre szólította fel a protestánsokat.

E szinhatással gazdag rajz után rátér a varannói templom ügyének festésére. Tulerős nyilatkozatokban bírálja felsőzempléni, de különösen a testvér ág. ev. egyházmegyének ez ügy egész folyama alatt tanúsított magatartását s mivel ő arról van meggyőződve, hogy az ág. evangelikusokkal való együttműködés az eszme halálát jelenti, a különszakadás ellenben (bár ekkor a felevagyont követelik az ág. evangelikusok) a reformátusok szabad cselekvési képességét visszaadja s őket újabb áldozatokra buzdítja. indítványozza, hogy elfogadván egyházmegyénk a varannói egyház 1912. március 7-iki gyűlésének határozatát s hatályon kívül helyezve az 1911. évi juliusi egyezséget s a tiszai ág. ev. egyházmegye 1911. évi augusztus 23—24. gyűlése (86) 8. határozatát, mint sértőt s a tényeknek meg nem felelőt visszautasítva, hívja fel egyházmegyénk a varannói reformátusokat, hogy a templom vagyon megosztás iránt, a reformátusok érdekét szemelőtt tartva, békés úton, saját hatáskörükben s amennyiben ez nem volna lehető, az egyházmegyei kiküldöttek közbejöttével intézkedjék.

Missziói munkájáról részletesen és pontosan beszámol. Isteniszteletet tartott Homonnán minden vasár- és ünnepnap, ha a szórványban nem volt elfoglalva. Megtartotta a március 15-ét és az október 31-ét. Mezőlaborcon husvét, pünköst, karácsony másodnapján, augusztus 26-án, Szinnán május 12-én, október 6-án, Sztropkón június 11-én, Varannón március 31-én, május 19-én, szeptember 8-án, december 22-én tartott isteniszteletet. A missziói körben az állami elemi iskolák tanterme, illetve Varannón az ovoda helyiségében tartotta az isteniszteletet.

Urvacsorát osztott Homonnán 6-szor, Mezőlaborcon 4-szer, Sztropkón 1-szer, Varannón 4-szer. Az úrvacsorai jegyeket minden alkalommal és mindenütt a hívek adták. Az istenisztelet látogatottsága kielégítő, sőt fokozódó. Más vallásuak is érdeklődtek az isteniszteletünk iránt. Az urvacsorában kellő számban vettek részt. Konfirmációi oktatásban részesített és konfirmált Homonnán 8, Mezőlaborcon 4, Varannón 1 növendéket. Megkeresztelt 23 gyermeket. Esketett 3 esetben Ezek közül vegyes pár 2. Megegyezés nem volt, de a szórványban a nagy kiterjedés miatt ez meg nem állapítható. Temetett 9-et, beteget látogatott 7 esetben. Híveit otthonukban, amennyire módja és alkalmá volt felkereste, köztük vallásos iratokat osztogatott. Hitelesített naplója szerint 36 missió

utat tett. Áttért 1, kitérő nem volt. A vallás és énektanításra kiváló gondot fordított. Tanított Homonnán 5 különböző fokozatu (elemi, polgári fiu, leány, felsőkeresk., faipari szakiskola) iskolában 73 növendéket. A növendékek buzgón vesznek részt az istentiszteleten, sőt itt ott a vidéki temetéseknél is segédkeznek az éneklésben. Munkaszaporulatot jelent rá-nézve, hogy az ág. ev. egyházkerület az ág. növendékek részére a saját hittanuk és énekeiknek, a saját hittanóráikon való tanítását kimondotta, melyet a lelkész az egyesülés miatt kénytelen volt elfogadni. Mint ujtásról, örvendetes haladásról emlékezik meg, hogy a jelen iskolai évtől már a szinnai állami elemi iskolában is tanítja a hittant. jelenleg 10 növendék van, de ez a szám növekedni fog, mert a szinnai uradalom jelenleg gr. Dégenfeld József főgondnok birtokában van, a ki cselédeit magyar vidékről s reformátusok közül alkalmazza. Az évváró vizsgákon az egyházmegye és egyházkerület képviselői részt vettek.

Az egyház anyagi ügyei mindenkép kedvezőbbre fordultak. A templomtető megujtásának az utóbbi években már aggasztóvá vált kérdését megoldották, az e célra gyűjtött 1128 korona templomalap felhasználásával. Anyagi helyzetök javulása megengedhette volna adósságuk törlesztését, de mivel ezek után alacsony kamatot kell fizetniök (5% és 6%), az adóalaphól nyert segély folytán évenként megtakarítandó összegből egyházfentartási alapot akarnak létesíteni, a mult éven e célra 250 koronát tettek félre, jövőben előreláthatólag 200—200 koronát.

Vagyonuk : Templomalap 254·40 K. Orgonalap 436·79 K. Iskolaalap 4786 K. Egyházfentartási alap 250 K. Összesen 6877 K 19 fill. Terhök : Egyházkerületi kölcsön 1200 K. Tőkesegély 42 K évi törlesztés még 10 évig. Saját iskolaalaphól felvett kölcsön 1150 K. Összesen 2350 K.

Örvendetesen jelenti végül, hogy a mezőlaborci templomépitési alap 280 koronával, egy multság jövedelméből ismét növekedett. A belügyminiszterium pedig e célra gyűjtési engedélyt adott 4 könyvre egy egész évre. Ha a gyűjtés eredményes lesz, már talán egy év múlva megkezdhetik templomuk építését.

Egyházmegyénk missiói bizottsága ajánlja a Nt egyházmegyei közgyűlésnek a következőket :

1. Méltóztassék a homonnai missiói lelkész 1912-ik évi jelentését tudomásul venni, örvendetes kifejezésével annak, hogy

az ellentétek kiegyenlítésével az egyház ismét a békés fejlődés útjára lépett.

2. A mi a lelkésznek a varannói templom-kérdés megoldására vonatkozó indítványát illeti, miután ez ügyben a múlt évi őszi közgyűlésünk 27. sz. határozatával kiküldött bizottság jelentést adott be egyházmegyei közgyűlésünkhöz, ajánlja bizottságunk, méltóztassék a lelkész emez indítványát mellőzni.

3. Végül méltóztassék elismerést szavazni a homonnai lelkésznek azért, hogy sok-nemű fáradozásai közben is módot talált a szinnai állami elemi iskolába járó ref. gyermekeknek a hittanban való oktatására, továbbá a homonnai egyház előljáróságának azon bölcs előrelátásáért, hogy egyházfentartási alapot igyekszik teremteni, végül a mezőlaborci egyház előljáróságának a ref. templom építési alapjának gyűjtése körül kifejtett buzgalmaért.

Egyházmegyénk 1. a homonnai misioi egyház 1912. évi állapotáról szóló jelentést, örvendetes kifejezésével az egyház életében beállott békés fejlődésnek, tudomásul veszi, a biz. jegyzőkönyvében kifejezett figyelmeztetéssel.

2. A lelkésznek a varannói templom ügyében tett indítványát, a bizottság indokai alapján mellőzi.

3. Méltányolja a lelkésznek a szinnai állami elemi iskolába járó növendékek hittanítását körül kifejtett fáradozását, továbbá a homonnai egyház előljáróságának előrettekintő intézkedését, egyházfentartási alap létesítése ügyében s végül a mezőlaborci egyháznak azon buzgóságát, hogy e véghelyen emelendő ref. templom építése körül oly lélekemelő buzgóságot fejt ki.

32. A nagyráskai ref. egyház presbyteriuma az egyházlátogatóság által is bejelenti, de külön beadványban is elpanaszolja a következő esetet. A hegyii r. kath. plébános, illetőleg azon egyház képviselőjében a kassai megyés püspök a nagyráskai egyház ellen pert indított, az egykor a ref.

egyház által temetőül használt, most tanítói belhelyet képező földterület egy részének a katolikus egyház birtokába való vétele tárgyában, azon a címen, mert eme területből 600 öl a nagyráskai r. kath. egyház nevéen áll.

A nagyráskai egyház beadványában elmondja, hogy az említett terület 46 év óta megszűnt temető lenni s míg temető volt is, az akkor még tulnyomó többségben lévő reformátusok (2—3 család volt más vallású) csak szívességből engedték meg a más vallásúaknak az oda való temetkezést s e temetőben még élő emberek tanubizonysága szerint soha, semelyik helyen kereszt felállítva nem volt s az említett terület egy része csak hibás telekkönyvezés folytán iratott át a r. katolikus egyház nevére s végül, mióta megszűnt temető lenni s a ref. egyház által belhelyül használtatik, tehát több mint 46 éve csak most először jutott eszébe a r. kath. egyháznak ahoz jogot formálni.

De hogy eme támadás mennyire alaptalan: erre vonatkozólag több, az egyház birtokában lévő okmányt csatolnak, amelyből kétségtelenül kiviláglik, hogy az egyházalapító Ráskay-család által hagyományozott tanítói belterületet, az egyház eleitől fogva s minden időben olyan kiterjedésben használta, mint amily kiterjedésben ma is birtokában van s hogy a szóban forgó ó temető ezen tanítói fundusba esett. Kérik, hogy a már folyó perre vonatkozólag adjon nekik az egyház megye utasítást.

Egyházmegyénk ügyészének az ügyre vonatkozó élőszóbeli jelentése tudomásul vétetik. Mivel pedig ez esetből kifolyólag is arról győződött meg egyházmegyénk, hogy a már évek óta napirenden lévő azon intentiója, hogy az egyházak ingatlanai tényleg az egyházak nevéen álljanak, nem vezetett eredményre: a legszigorubban kimondja egyházmegyénk: kötelesek a lelkészek a ref. egyház, lelkész, tanító, iskola, temető nevéen álló ingatlanok telekkönyveinek hiteles másolatát beszerezni, ezeket azon jelentésök kapcsán, melyik s mily kiterjedő ingatlanokat birtokol az egyház, az egyházmegyeyei

ügyésznek a tavaszi egyházmegyei közgyűlésig, de mielőbb beterjeszteni.

33. Az alsóborsodi ref. egyházmegye 1912. szept. 2 án tartott közgyűlése határozatából és azon egyházmegye közönsége nevében, dr. Tüdős István esperes egy kérvénnyel fordul az országgyűléshez, amelyben élénken ecsetelve azon bajokat, melyek káros hatással vannak a vallásos és erkölcsös életre abból folyólag, hogy a vasárnap csak ipari munkaszünnapnak van nyilvánítva s a korcsmák nyitva tartanak, kéri a képviselőházat annak kimondására, hogy a kormány minél előbb készítsen javaslatot az általános munkaszünetet illetőleg, ugy a vásár, mint az ünnepnapokra vonatkozólag, s míg ez megtörténék, a m kir. belügyminiszterium 125000—1912. sz. rendeletét, mely a vasárnapot a vármegyei tisztviselőkre nézve szünnapnak nyilvánítja, minden miniszterium alkalmazza, végül, hogy a kereskedelmi miniszter addig is gondoskodjék a pénzügyminiszterrel együtt a korcsmák kellő időre való bezárásáról; egyttal az ügyhöz való hozzájárulásra egyházmegyénket is felkéri.

Egyházmegyénk közgyűlése maga is átlevén hatva a kérvényben felsoroltak igazságáról: az ügyhöz hozzájárul s azt teljes lélekkel támogatja.

34. Tárgyaltatott a f. zempléni ref. lelkészegyesületnek az egyházmegyei közgyűlés elé terjesztett, a zsinati törvényekre vonatkozó módosító javaslata.

Egyházmegyei közgyűlés a felterjesztett javaslat alapján a zsinati törvényekre vonatkozó módosító javaslatát a következőkben állapítja meg:

Miután egyházunknak nem lehet az a célja, hogy minden zsinat az előbbi 10 év alkotásait elvetve, szeszélyesen egy teljesen új s az előbbitől radikálisan különböző törvénykönyvet alkosson, egyházmegyei közgyűlés főképen annak megvizsgálására fekteti a főszűlyt, hogy az életbeléptetés óta eltelt idő gyakorlati alkalmazhatóság, éle képesség szempontjából a meglevő törvénykönyv mely rendelkezéseit igazolta s viszont mely rendelkezéseit minősítette

célszerűtlennek, sőt károsnak s ennél fogva elhagyandónak vagy a körülményekhez mérten átalakítandónak; ennek megfelelően egyházmegyei közgyűlés óhajtja, hogy az összeülő zsinat a törvénykönyvön csak a legszükségesebb módosításokat, illetve a változott viszonyoknak megfelelő újításokat eszközölje, akár a törvénykönyv revideálásával, akár novelláris uton.

Az egyes törvénycikkeket ille tőleg egyházmegyei közgyűlés a következő módosításokat javasolja :

I. T.-c.

8. §. *második kikezdés*, valamint az ezt követő *a. b. c.* pontok elhagyandók; a magyarországi ref. egyetemes egyházban legalább egyházalkotmányi téren mind az öt egyházkerületben lehető egyöntetőség uralkodjék s az egyenlő kötelességek, egyenlő jogok elve keresztülvitessék.

14. §. i. pont harmadik kikezdés második sorában ez (Amennyiben — a 8-ik sorban — egyházközségnek sem lehet) kimarad s az utolsó előtti sorba beszúrandó „vagy felsőbb leányiskolát.” Méltányos dolog, hogy csak a lelkészi állások számától függjön a szavazatok száma s ha nagyon népes gyülekezetek, több szavazatot akarnak, szervezzenek új lelkészi állomásokat; s ugyancsak méltányos dolog, hogy a fentartó egyházközség az általa fentartott felsőbb leányiskola után is bírjon egy szavazatot (ne csak gymnasium, tanítóképző stb. után).

14. §. f. és g. pontja közé egy új pont iktatandó s ez a következő: Minden egyházközség köteles intézményeinek fejlesztése és biztosítására egyházfentartási alapot létesíteni s azt gyarapítani (VI. t.-c.-ben eltörölendő 6. §. helyett.)

18. §. első bekezdés utolsó harmadik sorában a „*hogy törvényesen nagykorúsított*” után beiktatandó: „*vagy külön vagyonnal, illetve keresettel bir*”; ugyanezen §. a. pontjából „*gyámság vagy*” kimaradjon; ezt a módosítást az a méltányossági szempont indokolja, hogy a választói jogot gyakorlók közé mindazok bekerüljenek, a kik adóteher viselésre kötelezettek. (III. t.-c 13. § a. pont.)

25. §. így legyen: *Az egyházközségi közgyűlést az elnökség az általa kitűzött helyen és időben vasárnap vagy ünnep napon délelőtti istentisztelet alkalmával szószékről való kihirdetés útján hívja egybe; a kihirdetéstől számított 8 napon belől közgyűlés nem*

tartható. Egyébként a gyűlés rendjére, valamint sürgős esetekben való összehívására nézve az I. t.-c. 38—47. §-ai irányadók (a közgyűlésnek meghívó útján való összehívása nagy és népes gyűlekezetekben sok nehézséggel jár).

51. §. g. pontjában az első sor így legyen: Az egyházmegye területén lakó lelkészjellegű püspöki titkár, állandó vallástanító stb.

70. §. b. első sor így legyen: a presbyteriumok által 10 évre választva (ezt a módosítást a presbyteri elv keresztülvitele ajánlja).

80. §. utolsó pontjában és 98. §. első és második kikezdésében a 10 év helyett 20 év teendő. (a zsinatnak 10 évenkénti egybehívása túl gyakori; alig hogy átmennek a gyakorlatba az általa hozott törvények, új zsinat ül össze; az idő a törvény kipróbálására is alig elegendő; ez indokok javallják a zsinatnak 20 évenkénti tartását).

150. §. így igazítandó ki: Mindenik egyházmegye a *presbyteriumok által 10 évi* időtartamra ügyészt választat, aki stb. (Indok itt is a presbyteri elv keresztülvitele; a 10 évi határidő a 10 éves tisztujítás elvének felel meg.)

174. §. ugyanugy alakítandó át, mint a 150. §.

183. §.-ből csak a fele maradjon meg. (Fentartatik Ő Felső-gének stb. kimarad végig; a mennyiben csak üres formáság az erdélyi püspökre vonatkozó ezen intézkedés és közjogi akadályok nélkül mellőzhető, mellőzendő).

II. T.-c.

1. Egyházmegyei közgyűlés a II. t.-c.-re vonatkozólag konkrét javaslatokat nem tesz, csak annak az óhajának ad kifejezést, hogy a lelkészválasztásról szóló t.-c.-en oly módosítások eszközöltesenek, amelyek a korteskedések és a tulhajott verseny megszüntetését és az érdemesebbek jobb helyre jutását eredményezték.

2. A kegyeleti időre vonatkozólag egyházmegyei közgyűlésnek az az óhaja, hogy az özvegy számára a $\frac{1}{2}$ évig tartó kegyeleti idő alatt a kongrua is utaltassék ki, akár olyan módon, hogy a kongrua ne a lelkészeknek, hanem az egyházaknak fizettessék s így a folyósításban a lelkészi állás megüresedése akadályul ne szolgáljon, hogy ha ez nem lehetséges, akkor külön felterjesztésre az özvegy számára folyósíttassék a kegyeleti időre eső még nem folyósított összeg.

(E. T. VI. t.-c. 32. §. a tanító özvegyének fél évig teljes

fizetést biztosít, sőt államsegélyes iskoláknál még az ezen idő alatt alkalmazott ideiglenes tanító fizetéséhez is hozzájárul az állam abban az arányban, a mely arányban az elhunyt tanító fizetéséhez járult. 1907. XXVI. t.-c. 2. §.) Méltányos, igazságos és kívánatos tehát, hogy a lelkész özvegye — a ki a kegyeleti év alatt a segédlelkész ellátásáról is maga gondoskodik — a kongruától el ne essék.

III. T.-c.

10. §. utolsó kikezdése így legyen : *a 3—4 gyermekkel bíró családfő javára 10⁰/₀ ; az 5—6 gyermekkel bíró családfő számára 20⁰/₀ és a hatnál több gyermekkel bíró családfő javára 30⁰/₀ leszámítandó a reá kivetett egyházi adóból ; de ezen kedvezményről csak a 15 éven aluli gyermekek jöhetnek számításba. (a 15 éves korhatár megállapítását az a körülmény indokolja, hogy az egyháztagok zöménél a 15 éven felüli gyermekek nem a kiadást, de a család jövedelmét szaporítják).*

8. §. legutolsó kikezdése így legyen : *„Az egyházi tisztviselők minden, az egyháztól élvezett javadalmak után is egyházi adót tartoznak fizetni, de ezen javadalom után az egyházi adó csak a IV. o. kereseti adó alapján róható ki.“*

13. §. a. pontjában kívánja egyházmegyei közgyűlés : *I. az osztályok szaporítását ; II. a senmi vagy kevés állami adót fizetők személyi adójának mérséklését ;* a módosítás első része által csökkenhető volna az olyan aránytalanság, hogy pl. a 20 korona állami adóval bíró ép annyi személyi adót fizet, mint a 49 kor. állami adót fizető ; a módosítás második része, ha a progressivitást nem is, de legalább az arányosabb egyházi adózást tenné lehetővé.

IV. T.-c.

2. §. c. pontban : *„csékély díjazású“* helyett jöjjön : *„elemi vagy más csapással sujtott“* ; miután a lelkészek nagy többségére nézve a díjazás tekintetében alig van különbség s ilyen körülmények között a díjazás csékélyisége a segélyezést indokoltá nem teheti.

V. T.-c.

55—56. §-ra nézve egyházmegyei közgyűlés óhajtja, hogy a bíróküldési esetek precisiroztassanak, hogy aztán ezeken a hatá-

rozottan körülírt eseteken kívül illetékes bíróságától senki elvonható ne legyen.

63. §. utolsó harmadik és utolsó sorban: „*idézheti illetve ismételtelheti*“ kifejezések helyett imperative: „*idézzze illetve ismételtelje*“ teendő. Ugyanis egyházi bírósági ügyekben, ha csak lehetséges, mindig óhajtható a békés elintézés s ennek érdekében nemcsak meg lehet, de hátaerőzöttan meg kell tenni a békéltetési kísérletet.

88. §. 3. 4. 5. és 6. bekezdésben „*tanuk*“ helyett mindenütt „*tanuk és szakértők*“ teendő; az első bekezdésből kifolyólag így kívánja azt a logikus rend.

VI. T. c

6. §. *itt törleendő*, de ugyanez a §. ilyen formában: „Minden egyházközség köteles intézményeinek fejlesztésére és biztosítására egyházfentartási alapot létesíteni s azt gyarapítani“ az I. t.-c 14. §. f. és g. pontja közé teendő a következő indoknál fogva: Egy kimondottan iskolai, az iskola tulajdonát képező alapnak a gyűjtése kétszer is meggondolandó. a mennyiben abban az esetben, ha idővel az iskola községi vagy állami kezelésbe adatnék át, ez alapok az egyház számára mindörökre elvesznének. Sokkal praktikusabb egyházfentartási alap létesítése, a mint a jelen módosítási javaslat ajánlja és ebből az iskolák is, mint egyházi intézmények fejleszthetők és biztosíthatók.

32. §-ban a teljes hátaerőzottság és világosság céljából hátaerőzöttan megállapítandó: hogy az elhúnyt tanító helyettesítése az elhalálozás napjától számított fél esztendő alatt kinek a költségén történik, az özvegy vagy a fentartó testület költségén? annyival inkább, mivel az egyházkerületi népiskolai szabályrendelet ide vonatkozó része szintén nélkülözi a világosságot.

38. §. így igazítandó ki: „A tanítók, tanítónők nyugdíjazása, özvegyeik és árvaik segélyezése az 1891. évi XLIII. t. c. értelmében az országos tanítói nyugdíjintézet útján történik.“ Ez fedi a valóságot s nem a jelenlegi 33. §.

44. §. után még egy §. jöjjön, ez: „A tanítók és tanítónők közigazgatási és fegyelmi ügyeiben követendő eljárást az V. t.-c. 15. §. b. 20. §. b. és 26. §. b. állapítja meg.

78. §. első öt sora így legyen: Vallástanárokká első sorban vallástanári oklevéllel bíró lelkészjellegű egyének választhatók; ilyenek hiányában azok, a kiknek rendes lelkészi és theologiai tanári minősítésük van, vagy theologiai ma stb. ügy amint van.

116. §-ban: „15. §. b. és 20. §. a. b.“ helyett: „20. §. a és 26 §. a.“ teendő. (Sajtóhiba folytán előállott tévedés a jelenlegi módosítandó szöveg.

VII. T.-c.

2. §. ötödik sorban „vallástanító lelkészeknek“ utána beiktandó: „lelkészjellegű püspöki titkároknak.“

14. §. második sorában „utólag“ helyett „előre“ teendő.

24. §-ban óhajtja egyházmegyei közgyűlés, hogy az atyálan árvák nevelési segélye 150, a teljesen árváké pedig 200 koronában állapíttassék meg.

26. §. 4. pontjában 15⁰/₀ helyett legalább 20⁰/₀ veendő fel: ugyanis egyházmegyei közgyűlésnek kifejezett óhaja, hogy a Köz-alap az eddiginél nagyobb összeggel járuljon a lelkészi nyugdíj-intézet fenntartásához, ha másképen nem lehetséges, a tőkésítésre szánt összeg leszállításával is.

35. Múlt évi őszi egyházkerületi közgyűlés 22. pontja értelmében felhivattak az egyházmegye összes egyházainak lelkészei és presbyteriumai jelentéstételre, a kebelőkben folytatható és folytatandó belmissziói munka iránti tájékozás és intézkedés végett s a beérkezett jelentésekből kitűnik, hogy egyházmegyénkben az egyes egyházakban a belmissziói munka a következő intézmények keretében fog mozogni:

a) Egyházi jellegű olvasókör fog alakulni, illetve fennáll 4 helyen (Ladamócz (ifjúsági); Deregyő, Morva, Sátoraljauhely).

b) Ifjúsági egyesület 8 helyen (Nagyráska, Csarnahó, Garany, Tussa, Lasztómér, Vásárhely, Bánócz, Szőlöske)

c) *Nőegylet*. Másfelekezetekkel közös alapon van szervezve Homonnán. Kizárólag ref egyházi alapon szervezhető és szervezendő Sátoraljauhelyen.

d) Énekkar 7 helyen (Lasztómér, Vásárhely, Szőlöske (az ifj. egyesület keretében), Deregyő, Kolbása, Sátoraljauhely, Nagyráska (ifj. egyesület keretében).

e) Vasárnapi iskola (illetőleg az ismétlő iskoláknak vallás-erkölcsi irányban vezetése) 13 helyen (Deregyő, Nagybári, Kisbári, Ladamócz (ism. isk.) Magyarizsép, Legenye, Tussa, Lasztómér, Gercsely (ism. isk.) ,Vásárhely, Morva, Bánócz).

f) Vallásos felolvasásokat, vagy bibliai magyarázatot fognak tartani az összes egyházak, ugyancsak a szegények tisztesség-

ges eltemetése iránt is ígéretet tesz a legtöbb lelkész, de feltehető, hogy a melyik külön nem jelentette is, annak idején nem fogja megtagadni. Vallás erkölcsi iratok terjesztését mindenik egyház fontosnak tartja s arra vállalkozik is. Szegényekről rendszeresen csak a s.-a -ujhelyi egyházban történik gondoskodás, aholmég a kórházi betegek s fogházi rabok lelkigondozása is beleillesztetik a belmissziói munka keretébe.

g) a gyülekezeti tagok anyagi jólétének előmozdítására irányuló belmissziói munkák közül pusztán a *mértékletességi* egyesületek fognak létesülni 4 helyen (Tussa, Morva, Bánócz, Vásárhely).

h) Fogyasztási szövetkezet mindössze Nagytoronyán készül, az is csak a gör. kath. atyafiakkal közösen.

Három egyház, a n.-bárii, szőlőskei, ladamóczi egyház az ifjusági egyletének, illetve ifj. olvasókörenek, a kolbásai egyház a kebelében alakult énekkarnak alapszabályait is beterveztette, kérve az egyházmegye megerősítését.

Belmissziói munka megkezdését nem helyezi kilátásba 4 egyház: a zempléni és a magyarsasi azért, mert tekintve a gyülekezet megnyugtató vallás erkölcsi életét, ennek szükségét fennforogni nem látja, a málczai és alsómihályi, mert a viszonyok kedvezőtlenessége miatt az lehetetlen:

Tájékozódást nem nyerhetünk két egyház belmissziói munkája felől, mert jelentést nem küldöttek: Kisazar és Kisráska

Az egyházmegye e jelentések alapján, az egyházkerületi fenti határozat tekintetbe vételével a lelkészegyesület határozati javaslatát határozati erőre emelve, kimondja:

1. Egyházmegyénk a legnagyobb örömmel járul hozzá a főt. egyházkerület 1912. évi őszi gyűlése 22 pontjában hozott ama határozatához, hogy belmissziói munka az egyes gyülekezetekben, megfelelő intézmények létesítésével megkezdessék és folytattassék, valamint hozzájárul ahhoz is, hogy az egyes gyülekezetekben folytatható s folytatandó belmissziói munka, illetve az egyházmegye hozzájárulásával létesült belmissziói intézmények működése az egyházmegyei gyűlés és felsőfokon az egyházkerület el-

lenőrzése alatt álljon a tévelygések és az egyház egységét megbontó visszaélések meggátolása végett. Utasítani kívánja ez alapon a lelkészeket és presbiteriumokat, hogy mihelyt ilyen visszaélések jelét észreveszik, amennyiben módjukban áll, azonnal intézkedjenek, vagy ha ez sikerre nem vezetne, tegyenek jelentést az egyházmegye elnökségéhez, hogy ez a megfelelő eljárást a visszaélés megszüntetése végett foganatosítsa.

2. Ezzel kapcsolatban felhívja azokat a lelkészeket, akik vagy jelentést nem adtak be, vagy negatív munkáról tettek jelentést, hogy a belmissziói munka megkezdése és folytatása iránt a lépéseket tegyék meg — legalább vasárnapi iskola létesítésével. A mely egyházak pedig már a mostani gyűlésre jelentést tettek ifjúsági egyesületek, énekkarok, mértékletességi egyesületek stb. felállításáról, ezeknek alapszabályait átnézés, helybenhagyás és kormányhatósági megerősítésre felterjesztés szempontjából készítsék el és nyújtsák be a legközelebbi gyűlésre. A nagyráskai, szőlőske ifjúsági egyleti, ladamóczi ifjúsági olvasóköri, a kolbásai énekkari alapszabályokat megfelelő pótlás, illetve kiegészítés után helybenhagyja és felhívja a lelkészeket, hogy kormányhatósági jóváhagyás végett terjesszék fel a belügy miniszterhez.

3. A belmissziói jelentések felülvizsgálására s a további munka irányának megállapítására s a tervbe vett *egyházkerületi lelkészértekezlet* helyett egyházmegyénk inkább egy lelkészi és világi tagokból álló egyházkerületi belmissziói bizottság szervezését látja szükségesnek, esetleg a belmissziói ügyet is az egyházkerület már fennálló missziói bizottságának hatáskörébe utalni javasolja.

36. Nagy Sándor alsómihályii s.-lelkész, csatolt bizonyítványai alapján, ezen állásba való beérősítését, s kápláni kongrua kieszközlését kéri.

Nagy Sándor alsómihályii s. lelkész ezen állásába beerősítették, az esperes utasítottat, hogy részére a kápláni kungrua kieszközlése iránt a lépéseket tegye meg.

37. A nagybárii egyház a vallás- és közoktatási miniszter 1911. évi 52063. sz. rendeletével arra utasítottat, hogy szűk mérete miatt újból építse fel az iskolát. Az egyház a lelkészi jelentése szerint a tantermet még a nyár folyamán kibőviti.

Nyilvántartásba vétetik.

38. Az egyházlátogatóság jelentése szerint a vásárhelyi iskola betonnal van kirakva, ami télben a gyermekek egészségére veszélyes; továbbá nincs megfelelő kályha, a felszerelés is hiányos.

A vásárhelyi egyház utasítottat, hogy iskoláját deszkapadlóval rakassa ki, megfelelő kályhával lássa el a termet, és a tanszereket hiánytalanul szerezzze be. E határozat végrehajtásáról őszi közgyűlésünkre tegyen jelentést.

39. Az alsómihályii egyház beterjeszti az iskola és tanítói-lakás építésére vonatkozó határozatait, a melyek szerint átadja a mostani iskolát, tanítói-lakást, az egész belhelylyel együtt a politikai községnek, hogy azon ez a maga költségén 2 iskolát és 2 tanítói lakást építhessen, de ugyanekkor kiköti i. hogy az átengedett helyhez a községnek örök használati joga legyen ugyan s mindaddig háborítatlanul használhassa, míg ez a telek és a rajta lévő épületek oktatási célokra fognak használatni, de ha a község bármi okból a ref. hitközségtől iskolai tekintetben elszakadni óhajtana: akkor a ref. hitközség a politikai községet az általa felemelt épületekből, az építkezés alkalmával foganatosított leszámolást véve alapul, az elszakadás idejében történendő értékelés szerint kifizetni köteles, míg a teleknek a tulajdon joga mindenkor az övé, 2 hogy az általa átadott belsőség és a jelenleg rajta lévő épületek ellenértéke fejében az alkalmazott 2 tanító közül az egyik mindig református vallású, s mint ilyen a reformá-

tus összes kántori teendőket végezni köteles legyen, természetesen megfelelő díjazás mellett s végre 3. hogyha a politikai község az új iskolákat csakis az általa felajánlott telken építi fel.

Erre vonatkozólag csatoltatik a község képviselőtestületének 1912. év október hó 20-án; a presbyteriumnak 1913. év márc. hó 9-én, az egyházi közgyűlésnek 1913. év márc. hó 30 án tartott gyűlésének jegyzőkönyvei, a mely jegyzőkönyvnek határozatai ellen felebbezést senki sem adott be.

Egyházmegye az alsómihályii egyháznak az iskola belhely és épületek átengedésére vonatkozó határozatait tudomásul veszi; kikötéseinek szigorú betartása mellett megengedi, hogy azokat községi iskolák építésére a politikai községnek átadja s a majd megkötött szerződést megerősítés és jóváhagyás végett a nt. egyházmegyére, illetve főt. egyházkerületre terjessze fel.

40. A csarnahói egyház bemutatja a tanító lakás építésének tervét, költségvetését, a vállalkozókkal megkötött 3 drb. szerződést s kéri ezeknek elfogadását, illetve megerősítését.

Miután az építkezés úgy a presbyterium, mint a közgyűlés által törvényszerűen letárgyalatott, a szerződések a kömives, ács és asztalosmesterekkel szabályszerűen megkötöttek: egyházmegye az építkezésre az engedélyt megadja s a bemutatott szerződéseket megerősíti.

41. A csarnahói egyház tanítói lakásának felépítésére 4000 kor. kölcsönt kér az egyházkerületi pénztárból.

Miután úgy a presbyterium, mint a közgyűlés e kölcsön felvételét egyhangulag határozta el s az ellen kifogást senki sem tett: egyházmegye a kölcsön felvételét megengedi s ennek engedélyezését illetve kiadását a főt. egyházkerület jóindulatába a maga részéről is melegen

ajánlja, egyúttal utasítja az egyházat, hogy e kölcsön visszafizetésére az évenkénti rendkívüli egyházi adót már ez évre vesse ki és szedje mindaddig, míg ez adósság 10 év alatt le nem törlesztetik.

42. A nagyráskai egyház presbytériuma megerősítés végett azt a határozatát terjeszti fel az egyházmegyére, hogy a más vallású mindennapi iskolába járó növendékek után helypénz címén 10 koronát, az ismétlősöktől pedig 2 koronát szedhesen évenként.

Egyházmegye a felterjesztés tárgyában érdemileg nem határoz, mivel ez az ő hatáskörébe nem tartozik, hanem utasítja a nagyráskai egyházat, hogy e határozatának jóváhagyását a vármegyei közigazgatási bizottságtól kérje,

43. A nagy- és kistoronyai egyház 1912. évi aug. hó 18-án Kádár János és Isáák János, mint egyházmegyei elnökségi kiküldöttek jelenlétében és vezetése alatt tartott lelkészválasztó gyűlésen Kerekes Kálmán alsózsolcai h. lelkészt szavazattöbbséggel rendes lelkészévé választotta.

Miután a választás előkészítése, valamint annak lefolyása a csatolt okmányok szerint az E. T. idevonatkozó szakaszainak teljes figyelembevételével történt: Kerekes Kálmán nagy- és kistoronyai rendes lelkészi állásában megerősítették, a felsőzempléni egyházmegyébe bekebeleztek, miről a főt. egyházkerület is kiértékelte.

44. Szegő Béni és Bernáth Aladár, úgyszintén Kádár János egyházmegyei kiküldöttek jelentik, hogy Berecz Antal csarnahói, illetve Kerekes Kálmán nagytoronyai lelkészeket 1912. év szept. 1-én, és 1912. év okt. 27-én állásukba ünnepélyesen beiktatták s a lelkészi hivatal nekik leltár mellett átadták.

Egyházmegye e jelentéseket tudomásul veszi s a beiktató kiküldötteknek szíves fáradozásaikért köszönetet mond.

45. A nagy- és kistoronyai egyház megerősítés végett beterjeszti 4 példányban kiállított, esperesileg megerősített lelkészi díjlevelét.

Mivel a díjlevél az eredetivel teljesen megegyezik: egyházmegye azt megerősíti s a főt. egyházkerületre felterjeszti.

46. A szőlőskei egyház megerősítés és jóváhagyás végett beterjeszti az iskola és tanítói lakás felépítésére vonatkozó vállalati munkabér szerződéseket.

Miután e szerződések úgy a presbytérium, miut a közgyűlés által elfogadtattak s azok ellen kifogást senki sem tett: azokat egyházmegye megerősíti s az építkezés megkezdésére az engedélyt megadja.

47. Máthé János tusai tanító egyházmegyénkbe való bekebelezését kéri.

Máthé János a bemutatott választási jegyzőkönyv s egyéb okmányai alapján egyházmegyénkbe bekebeleztetik s e bekebelezés a főt. egyházkerületre felterjesztetik.

48. A tusai egyház előljárósága beterjeszti 5 példányban kiállított, az eredetivel teljesen egyező s esperesileg már megerősített tanítói díjlevelét és kéri annak megerősítését.

Egyházmegye a beterjesztett díjlevelet megerősíti s a főt. egyházkerületre felterjeszti.

49. Olvastatott a számvevőszék 1913. év április hó 28-án S.-A.-Ujhelyben tartott ülésének jegyzőkönyve, a mely szerint

1. Tudja Mihály egyh. megyei pénztárnok az 1912. évről szóló számadását a következőkben terjeszti elő:

a) A főiskolai, egyházkerületi, tűzbiztosítási, egyházkerületi özvegy-árvagyamtári járulékot a bemutatott nyugták szerint beszolgáltattak.

b) Az egyházmegyei közigazgatási pénztár állása :

Bevétel : --- --- ---	7515	kor.	77	fill.
Kiadás : --- --- ---	5021	„	01	„
Maradvány : --- ---	2494	„	76	„

c) Egyházmegyei tőkeállomány :

Tőke : --- --- ---	1460	kor.	—	fill.
Kazinczy-alap : ---	2058	„	—	„
A zempléni egyház lelkészi alapja : 758	„	90	„	„
A nagykázméri egy- ház alapja --- ---	1000	„	—	„

2. Előadók jelentik, hogy a hozzájuk beérkezett gondnoki számadásokat átvizsgálták. E jelentések alapján

Számvevőszék az abarai, alsómihályii, bánóczi, vásárhelyi, morvai, csarnahói, gálszécsi, garanyi, gercselyi, kisztei, hardicsai, homonnai, kazsói, kisazari, kisbárii, nagybárii, kistráskai, hegyii, magyarizségi, cseleji, málczai, s.-a.-ujhelyi, legényei, miglészi, b.-újlaki, ladamóczi, imregi, szöllőskei, borsii, b.-szerdahelyi, zempléni, tusai, szürnyegi, nagyráskai, deregnyői, szalóki, lasztóczy, nagykázméri, magyarsasi, kolbásai, nagytoronyai, kistoronyai és lasztoméri egyházak gondnokainak illetve pénztárnokainak a felmentvény megadását javasolja, de ugyanekkor útasittatni kéri a málczai egyházat, hogy a templomjavításra a takarékpénztárból kivett 4000 kor. összeg helyreállításáról, illetve visszafizetéséről gondoskodják s legközelebbi gyűlésünkre feleljen be, miért vette ki az alapítványt képező összeget, holott erre egyházmegyénktől engedélyt nem kért és nem is nyert; Szöllőskét és Kistoro-

nyát pedig, hogy hátralékaikat hajtassák be s arról tegyenek jelentést.

3. Költségvetését minden egyház beterjesztette s azokat

számvevőszék megerősítésére ajánlja, de útasíttatni kéri szürnyegi, kisbárii, és csornahói egyházakat, hogy hiánylataik fedezéséről gondoskodjanak.

4. Adófőkönyvét szintén beterjesztette mindenik egyház s azok helyeseknek találhatván.

Számvevőszék megerősítésöket javasolja.

Több tárgy nem lévén, elnökség az ülést bezárja

Egyházmegye számvevőszék jegyzőkönyvét egész terjedelmében tudomásul véve

1. Tudja Mihály e. m. pénztárnoknak az előforduló pénztári tételekre nézve a felmentvényt fenntartandók fenntartásával megadja.

2. A 2. p. alatt felsorolt egyházak gondnokainak illetve pénztárnokainak az 1912. évi számadásaikra vona közölg a felmentvényt a szokott fenntartással megadja.

A málczai egyházat azonban utasítja, hogy a templomjavításra a takarékpénztárból kivett 4000 kor. összeg helyreállításáról, illetve visszafizetéséről gondoskodjék s legközelebbi gyűlésünkre feleljen be, miért vette ki ez alapítványt képező összeget, holott erre egyházmegyénktől engedélyt nem kért és nem is nyert?

Ugyiszintén útasíttatik a szállóskei és

kistoronyai egyház előjárósága is, hogy egyházi adóhátralékukat még ez év végéig hajtsák be, esetleg hajtassák be s arról jövő tavaszi gyűlésünkre tegyenek jelentést.

3. A 3 p. ajánlása szerint az összes egyházak költségvetései megerősíttetnek, de útasíttatnak a kisbárii, szürnyegi és csarnahói egyházak, hogy hiányaik fedezéséről gondoskodjanak.

4. Minden egyház adófőkönyve — a hol ez van — megerősíttetik.

50. Az egyh. megyei lelkészegyesület a püspöki hivatal intézkedése folytán bírálat tárgyává tette az új vagyonelemtári ívet, melyet az esperesi hivatal kitöltés végett már minden egyháznak megküldött s azt a javaslatot teszi a nt. egyház-megyének, hogy a kinek a rovatos ívek kitöltésénél kételyei, akadályai merülnének fel: keressék fel e tárgyban Virág József papi tanácsbíró, aki ezt az ügyet taulmányozta s egy rovatos ívet minta gyanánt ki is töltött.

Egyházmegye lelkészegyesület javaslatát elfogadja s a lelkészeket az abban foglaltak szerint való eljárásra útasítja.

51. Esperes jelenti, hogy az egyházmegyei nyugdíj bizottság tagjai: Hutka József esperes, Dókus László e. m. gondnok, Dókus Gyula, Bernáth Aladár, Kádár János, Péter Mihály és Tudja Mihály.

Tudomásul szolgál.

52. A garanyi egyház, mint minden évben, úgy most is azt kéri, hogy az egyh. kerület pénztárában levő 9100 kor. tőkéjének 455 kor. mult évi kamatát templomépítésből származott adósságainak fedezésére felvehesse.

Egyházmegye az engedélyt megadja, egyszerűsrimint felhatalmazza az esperest, hogy jövőben a kamat felvételét ő maga engedélyezze,

mivel a kamatra az egyháznak már év elején szüksége van, míg egyházmegyei gyűlésünk rendszeren március-április hónapokban szokott megtartatni.

53. A szőlőskei egyház Bak István megválasztott tanítójának egyházmegyénkbe való bekebelezését és megerősítését kéri.

Miután az elbocsátó nélkül eltávozott tanító Kozma Dezső ügyében az egyh. megye fegyelmi bírósága úgy ítélkezett, hogy ő állásába roszalásra való ítélet mellett köteles visszajönni s azt ez iskolai év végéig betölteni: ez okoknál fogva egyházmegye az egyház kérését nem teljesíti s Bak István megválasztott tanítót állásába ezúttal be nem erősíti.

54. Olvastattak a közalap bizottságának Sátoraljaujhelyben. 1913. évi január hó 29-ik napjánt tartott üléséről felvett jegyzőkönyvek, amint következnek:

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétellett Sátoraljaujhelyben, 1913. évi január hó 29-én a felsőzempléni egyházmegye közalapi bizottságának ülésében.

Jelen voltak: Hutka József esperes, Dókus Gyula világi tanácsbíró, vil. bizottsági elnök, Kádár János, Bernáth Aladár és Péter Mihály bizottsági tagok.

Esperes üdvözölvén a bizottság tagjait, bemutatja az egyházmegyei pénztárnok által beterjesztett s az orsz. egyházi közalap 1912. évben befolyt járulékaikról való elszámolást.

Eszerint: 1. hátralék az 1911. dec. 31-én 142 K 56 f., mely 1 kor. 21 fill. késedelmi kamattal teljesen befizettetett. Az 1911. évi hátralék tehát mind befolyt.

2. Az 1912. évre megállapított köz-				
alap járulék volt	---	---	---	1159 K 76 f.
ebből befizettetett	---	---	---	920 „ — „
Persely-pénz címén befolyt	---	---	---	31 „ 53 „
hátrálék maradt 1912 dec. 31-én				239 K 76 f

Közalap bizottság, amidőn ezen előterjesztést tudomásul veszi, egyben felhívja az esperest, hogy a hátrálékok behajtása iránt megfelelőleg intézkedjék.

Kmf.

Dókus Gyula s. k.
vil. biz. elnök.

Hutka József s. k.
esperes.

Péter Mihály s. k.

Bernáth Aladár s. k.
bizottsági tagok.

JEGYZÖKÖNYV.

Mely felvétellett Sátoraljaujhelyben a felsőzempléni egyházmegye közalapi bizottságának 1913. évi jan. hó 29 én tartott ülésében.

Jelenvoltak: Hutka József esperes, Dókus Gyula vil. tanácsbíró, vil. bizottsági elnök, Kádár János, Bernáth Aladár, Péter Mihály bizottsági tagok.

Esperes üdvözlővén a bizottság tagjait, bemutatja az egyházmegyei pénztárnok által betérjesztett s folyó 1913. évre szóló közalap járulékaira vonatkozó kimutatást, mely szerint mult 1912. évről

Befizetetlen hátrálék	---	---	---	239 K 76 f.
Folyó évi járulék	---	---	---	1218 „ 08 „
Összesen:	---	---	---	1457 K 84 f.

Bizottság a bemutatott jelentést tudomásul veszi s az 1913. évre szóló kivetést, amennyiben az a „Magyar Statisztikai Közlemények“ új scrozatának az 1910. évi népszámlálás adatait tartalmazó 42-ik kötetének vonatkozó adatai figyelembe vételével történt, helyben hagyja,

Kapcsolatban jelenti a pénztárnok, hogy az egyházkerület által a belépési járulékok fedezésére adott 1564 K 62 f. segélyt az orsz. nyugdíj intézeti pénztárba az egyes lelkészek után aránylagosan befizette.

Végül felhivatik az esperes, hogy a pénztárnok által részletesen kimutatott hátrálékokat mielőbb hajtsa be.

Kmf.

Hutka József s. k.
esperes-elnök

Péter Mihály s. k.

Dökus Gyula s. k.

Bernáth Aladár s. k.
bizottsági tagok.

Tudomásul vétetvén, egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetni határozottatott.

56. Olvastatott a csarnahói ref. lelkész jelentése, melyben kéri, hogy a jogtanári képviselői állásra való szavazat be nem adása miatt pénzbírsággal ne sújtassék, mivel a szavazatát azért nem adta be, mert erre vonatkozó értesítést a rossz postai közlekedés miatt elkésetten kapta meg.

Mivel a bírság az egyházkerület által lett kiszabva, az egyházmegye a bírság elengedésére nem tartja magát illetékesnek.

57. Olvastatott a gálszécsi egyház presbytériumának 1912. évi január hó 19-én tartott üléséről felvett jegyzőkönyv 4-ik pontja, melyben felhatalmazza a presbytérium a lelkészt és főgondnokot, hogy mivel a néh. Kassay Lajos-féle 400 koronás alapítvány ki lett fizetve, a törlési engedélyt a gálszécsi 10. sz. tjkben felvett ingatlanokról az özvegynek adja meg.

Az egyházmegye esperesének azon jelentése, mely szerint a kiadott törlési engedélyt megerősítette, — tudomásul szolgál.

58. Olvastatott a nagykázméri fiókegyház kérvénye, melyben a Rác Ádám-féle 1000 koronás alapítvány jövedelmezőbb

gyümölcsöztetése érdekében az alapítványi összegnek vagy az egyház pénztára számára való átengedését, vagy pedig egyházkerületi kezelés alá való átutalását kéri.

Az egyházmegye felkéri az egyházkerületet az 1000 koronás alapítvány kezelése iránt.

59. Olvastatott a gálszécsi presbitérium kérvénye, melyben az egyházmegye engedélyt kéri arra, hogy a dargói erdejében a fa kitermelési turnusnak 80 évről 40 évre való leszállítását a földmivelésügyi minisztertől kérelmezhesse.

Az egyházmegyei közgyűlés a kérelmet teljesíti s engedélyt ad arra, hogy az egyház kérelemmel forduljon a földmivelésügyi miniszter urhoz a 80 évi turnusnak 40 évre való leszállítása céljából.

60. Olvastatott a nagytoronyai ref. lelkész jelentése, melyben jelenti, hogy az orsz. tanítói nyugdíjalapnak hátrálék címén Nagytoronya egyház részéről 165 K 45 f., Kistoronya egyház részéről 100 koronát törlesztett s így hátrálék a nagytoronyai egyház részéről 513 K 18 f., Kistoronya egyház részéről pedig 224 K 24 f. áll fenn.

Tudomásul vétetik, további nyilvántartás mellett.

61. Olvastatott Tomori Pál magyarizségi ref. lelkészi kérvénye, melyben az iránt folyamodik, hogy engedtessek meg neki a magyarizségi postamesteri állás elvállalása.

A kérelemnek hely adatik s Tomori Pál magyarizségi ref. lelkésznek az egyházmegye, közgyűlés megengedi a magyarizségi postamesteri állás elvállalását.

62. Segélyosztó bizottság jegyzőkönyve beérkezvén:

egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetik amint következik:

JEGYZŐKÖNYV

Felvétellett Sátoraljaúj helyben, 1912. év november hó 26-ik napján a felsőzempléni ref. egyházmegye segélyosztó bizottságának ülésén.

Jelen voltak: Hutka József esperes Dókus László egyházmegyei gondnok, Tudja Mihály, Kozma Antal, Dókus Gyula segélyosztó bizottsági tagok, Bernáth Aladár bizottsági tag, másnemű elfoglaltsága miatt nem jelenhetett meg.

I. Elnökség üdvözlőlvén a bizottság tagjait, jelenti, hogy a tiszániuneni ref. egyházkerületi pénztár útján az egyházmegyei pénztárba a következő segélyösszegek érkeztek be az 1912. évben:

1. Összes államsegély	---	---	---	---	3691 K 48 fill.
2. Báró Baldácsy alapból	---	---	---	---	809 „ 52 „
3. Nagy Gedeon	„	---	---	---	200 „ — „
4. Szükösi és Hollandi tárból	---	---	---	---	120 „ — „
Összes kiosztás alá került segély					4821 K 00 fill

II. Ugyancsak elnökség jelenti, hogy a következő segély kérvények érkeztek be:

a) Egyházak: Kiszte (vallásoktatási célra), Gálszécs, Zemplén, Szalók, Lasztóc, Nagykázmér, varannói egyház 1910. évi tavaszi egyházmegyei gyűlés 75—6 sz. jvki. pontja szerint istentisztelet tartás fuvardija címén 100 koronát kér.

b) Lelkészek kérvénye: Sztankovics Lajos nagyráskai lelkész.

c) Özv. lelkésznek kérvénye: Ujj Istvánné Stephán Mihályné, Soltész Károlyné, Babarek Dánielné, Gyarmathy Sománé, Kálniczky Jánosné, Soltész Gyuláné, Kozma Gedeonné.

d) Tanítók kérvényei: Berencsy Endre, Bottka Gyula.

e) Özv. tanítónék kérvényei: Magyar Istvánné, Ónody Miklósné, Illés Jánosné.

f) Egyházmegyei könyvek beköttetésére 10 kor. előirányzat.

g) Sárkány Erzsébet és Róza kérvényei.

A segélyek kiosztása előtt segélyosztó bizottság kimondja, hogy a lelkészek ez idő szerint segélyben nem részesíthetők saját személyükre nézve azért, mert az országos lelkészi nyugdíjintézeti belépési járuléknak 73%-át ez évben is a szükösi-hollanditár fizette, ennél fogva ez alapon Sztankovics Lajos lelkész is ez idő szerint nem segélyezhető.

Nem segélyezhető tovább ezen egyházmegyében Illés Jánosné nagyráskai lakos özvegy tanítóné, miután férje az abauji egyházmegyéből lépett nyugdíjba.

A segélyek következőképen osztattak ki :

I. Államsegély : 3601 kor. 48 fill.

1. Esperesi iroda díj általány	200	—	K.
2. Papi főjegyző tiszteletdíja	350	—	„
3. Papi aljegyző	150	—	„
4. Egyházmegyei pénztárnok tiszteletdíja	300	—	„
5. Számvevőszéki tagok 2 ízbeni fuvardija	100	—	„
6. Tanügyi bizottsági előadó tiszteletdíja	97	20	„
7. Egyházkerületi gyűlés tartásra a s.-ujhelyi egyháznak	200	—	„
8. Egyházmegyei gyűlést tartó egyháznak	150	—	„
9. Tavaszi és őszi egyházmegyei napidíjak lelkészeknek	510	—	„
10. Egyházlátogatók fuvar és napidija	570	—	„
11. Iskolalátogatók fuvar és napidija	190	—	„
12. Tavaszi és őszi egyházkerületi gyűlésekre fuvar és napidíjak	280	—	„
13. Segélyosztó bizottság fuvardija	30	—	„
14. Egyházmegyei jkvek nyomtatása	343	52	„
15. Egyházmegyei jkv. hitelesítések fuvardíja	80	60	„
16. Számvevőszéki előadó tiszteletdíja	100	—	„
17. Egyházkerületi tanügyi bizottság fuvardija	20	—	„
18. Egyházmegyei könyv és levéltárnok tiszteletdíja	20	16	„

Összesen : 3691 48 K

I. Báró Baldácsy-alap : 809 K. 52 fillér.

1. Nagymihályi és rebréni egyháznak hitoktatásra	200	—	K
2. Nagykázméri egyháznak hitoktatásra	100	—	„
3. Mezőlaborci egyháznak hitoktatásra	50	—	„
4. Mezőlaborci egyháznak hitoktatási fuvardíja	64	—	„
5. Nagykázméri egyháznak hitoktatási terem fűtésre és bérletére	36	—	„

6. Varannói egyháznak istentisztelettartás fuvardíja címén (1910. év tavaszi egyházmegyei gyűlés 61. jkvi. p.)	100—	K
7. Özv. Soltész Károlynének e.-megyei gyámjár helyett	30—	„
8. Sárkány Erzsébet és Rózának egyházmegyei gyámjár helyett (lelkészárvák)	30—	„
9. Szalóki egyháznak	19·52	„
10. Kisztei egyháznak	18—	„
11. Gálszécsi egyháznak	18—	„
12. Lasztóci egyháznak	18—	„
13. Özv. Soltész Gyulánének lelkészi özvegy	18—	„
14. Özv. Ujj Istvánnének	18—	„
15. Özv. Stephán Mihálynének	18—	„
16. Özv. Babarek Dánielnének	18—	„
17. Özv. Gyarmathy Sománének	18—	„
18. Özv. Kálniczky Jánosnének	18—	„
19. Özv. Kozma Gedeonnének	18—	„
Összesen :	809·52	K

III. Tolcsvai Nagy Gedeon-alap 200 korona.

1. Iskolai jutalomkönyvek szorgalmas tanítóknak	40·16	K
2. Egyházmegyei könyv és levéltárnok tiszteletdíja egyházak helyett	29·84	„
3. Egyházmegyei gyűléskor 2 tanító napidíja egyházak helyett	20—	„
4. Tanügyi bizottsági elnök tiszteletdíja egyházak helyett	100—	„
5. Egyházmegyei könyvtári könyvek bekötötetésére	10—	„
Összesen :	200—	K

IV. Szűkösi-Hollandi tár : 120 korona.

1. Zempléni egyháznak	20—	K
2. Özv. Ónódy Miklósné tanítóné	20—	„
3. Nagykázméri egyháznak	20—	„
4. Özv. Magyar Istvánnének	20—	„
5. Berencsy Endre tanítónak	20—	„
6. Bottka Gyula tanítónak	20—	„
Összesen :	120—	K

Ezen jegyzőkönyv felolvasás után észrevétel nélkül a segélyosztó bizottság által aláíratott.

Kmf

Dókus László s. k.
e. m. gondnok.

Hutka József s. k.
esperes, ugyis mint
jegyzőkönyvvezető.

Tudja Mihály s. k.

Kozma Antal s. k.

Dókus Gyula s. k.

63. A segélyosztó bizottság tagjaiül megválasztatnak

Hutka József esperes és Dókus László egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Tudja Mihály pénztárnok, Kozma Antal papi, Dókus Gyula és Bernáth Aladár világi tanácsbírák és Bernáth Béla világi főjegyző.

64. Esperes bemutatja az egyházmegyében lévő egyház-községek 1912. évi anyagi viszonyairól szóló kimutatást.

Tudomásul vétel mellett egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetik, amint következik

Kimutatás

**a felsőzempléni ref. egyházmegyében levő
egyházközségek anyagi viszonyairól az
1912. évről.**

KIMUTATÁS

a felsőzempléni ref. egyházmegyében lévő egyházközségek anyagi viszonyairól az 1912. évről.

Sorszám	Egyházközség neve	Bevétel		Kiadás		Tőke és alapítvány		Adósság		Kegyesség adomány		Építkezésre fordított		Magtárban van	Ki van-e az illetékegyenérték és áll. adó fizetve? vagy mennyi a hátrálék?	Ki van-e a tanítói nyugdíjárulék fizetve? mennyi a hátrálék?	Jegyzet
		K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f				
1	Abara	2929	19	1286	49	5217	46	2000	—	253	80	300	—	112 köből gabona	igen	igen	
2	Alsóminályi	3585	27	3132	98	200	—	8500	—	80	—	—	—		"	"	
3	Bánóc	6015	77	4772	93	4420	84	6000	—	202	50	333	27		"	"	Ad 4: 6000 kor. tőkeeségély.
4	Vásárhely	6576	79	5698	74	300	— <small>szel. alap</small>	8750	—	468	50	1734	48		"	"	Ad 4: 3000 kor. tőkeeségély.
5	Morva	2177	22	1575	13	1212	—	2000	—	42	90	30	—		"	"	Ad 4: saját egyházi tőke.
6	Bodzásujlak	813	34	795	40	1400	—	4300	—	178	—	—	—		nincs az illetékegyenérték		
7	Garany	6024	54	5456	15	9100	—	6500	—	929	—	—	—		II. félévi illeték nincs	"	Amerikából 735 kor. adakozás.
8	Csarnahó	3435	39	2775	89	—	—	—	—	43	—	635	89		"	"	Papjak renoválása
9	Deregyő	1787	65	1054	93	3754	98	—	—	—	—	210	—		"	"	
10	Szalók	403	39	402	51	—	—	60	—	19	50	193	44		"	"	Iskola és melléképület jav.
11	Gálszécs	1804	27	1732	01	4275	—	5250	—	140	—	367	46		"	"	
12	Gercsely	1257	75	1193	55	2000	—	1650	—	25	—	—	—		"	"	
13	Kiszte	251	30	157	42	—	—	—	—	64	—	—	—		"	"	
14	Hardicsa	2340	95	2182	88	—	—	3000	—	233	—	12400	—		"	"	Tanítói lak s iskola-építés.
15	Kazsó	2904	53	1873	31	6437	50	—	—	11	—	1300	—		"	"	
16	Homonna	2636	55	2519	56	6728	19	5000	—	135	95	1129	—		"	"	
17	Kisazar	1493	65	1002	92	1194	—	—	—	—	—	—	—		"	"	
18	Kisbári	1347	28	1294	67	16000	—	3000	—	1	30	—	—		"	"	Ad 3: 12000 K lelk tőke, többi egyházi
19	Nagybári	2147	79	2023	45	110	73	3000	—	110	73	—	—		"	"	Ad 4: tőkeeségély.
20	Kisráska	812	04	745	04	—	—	3400	—	24	30	—	—	85 köből gabona	"	"	Ad 4: 3200 kor. tőkeeségély.
21	Hegy	466	68	364	53	2000	—	7000	—	267	—	—	—		"	"	Ad 4: tőkeeségély.

22	Kolbása	1436 55	1304 81	2868 68	3850	72 58	337	"	"	
23	Ladamócz	3102 11	2684 76	350	5100	10 06	—	"	"	Ad 4: tőkesegély 3200 K és saját tőke
24	Lasztóc	1420 84	895 75	2990	1300	50	270	"	"	
25	Lasztomér	1018 06	766	3270	—	307 20	—	"	"	Ad 3: 170 korona harang-alap
26	Legenye	2815 22	2608 60	5507 68	—	120	—	"	"	Ad 3: papi fizetés alap 1707 K 68 f
27	Nagykázmér	262 70	147 07	1200	—	4 76	—	"	"	
28	Magyarizsép	856 80	845 10	—	6563	278	—	"	"	
29	Cselej	5472 33	4910 85	2600	—	31	2400	"	"	
30	Magyarsas	2958 55	2810 29	—	—	35	—	"	"	
31	Imreg	2366 89	2119 85	—	5742	181 40	—	"	"	
32	Szürnyeg	15155 66	13347 87	—	521	1008	14040	"	"	
33	Málca	5496 75	5286 38	7500	4000	123 30	4170	"	"	Templom Ad 4: saját tőke.
34	Migléc	5439 99	3914 66	3550	3200	163	—	"	"	
35	Nagyráska	2907 30	2902 63	800	2500	163	200	"	"	
36	Nagytoronya	3816 20	2716 44	150	7700	42	—	"	"	kimutatott összeg tan. nyugdíjhátr., mely ügyben nyilv. tartás végett külön jelentés is van
37	Kistoronya	1877 95	1412 27	600	3700	22	—	"	"	515 K 78 fill. 224 K 22 fill.
38	Sátoraljaujhely	19791 59	17562 46	22237 11	40000	2760 10	2267	"	"	
39	Szöllőske	2288 86	2869 63	—	2222	16	300	ill.-egyenért 3 évről 35 K	"	
40	B -szerdahely	760 47	443 01	1527 82	—	51	—	"	"	
41	Borsi	1211 70	909 32	3939 26	—	—	—	"	"	
42	Tusa	9566 92	9303 79	—	4000	376 71	5600	"	"	Ad 4: hóri egyház adóssága.
43	Zemplén	2543 23	2454 97	—	2000	102	—	"	"	
Összesen		143777 01	124257	123441 25	161808	9146 59	48257 54			

Bánóc, 1913. április 16-án.

Hutka József s. k.
esperes.

65. A nagybárii egyház bemutatja a szőlőmunkáltatás és tanterem kibővítés által szükségessé vált rendkívüli egyházi adó kivetésére vonatkozó iratokat.

Miután mindkét fizetési ügy a presbiteri és egyházközségi gyűléseken szabályszerűen tárgyalatott le, a határozatok ellen felebbezés nem adatott be, egyházmegye a rendkívül adókivetéseket megerősíti.

66. Péter Mihály egyházmegyei papi főjegyző és Nemes Sándor világi tanácsbíró az 1907. évi őszi egyházmegyei gyűlés 29. sz. jegyzőkönyvi pontja alatt foglalt szabályrendelet értelmében a megüresedett második egyházmegyei ügyészi állás betöltését indítványozzák.

Egyházmegye az egyházmegyei II. ügyészi tisztségre dr. Sárkány Lajos gálszécsi ügyvédet választja meg.

67. Az alsómihályii és vásárhelyi egyházak közhirdetésre kérik magokat felvétetni.

Egyházmegye mindkét egyházat közhirdetésre felveszi s e határozatát az egyházkerületi gyűlésre felterjeszti.

68. Egyházmegyei levéltárnok az egyházmegyei levéltár rendezéséhez szükséges munkaerő díjazására egyszersmindenkorra 50 kor. segélyt kér.

A kérelem érdemi elbírálás végett a segélyosztó bizottságnak adatik ki.

69. Román Ernő volt nagytoronyai lelkész, Alsózsoltára történt megválasztatása, Hubay Bertalan volt bodzásujlaki lelkész kassai tábori lelkésszé történt kineveztetése alkalmából meleg hangu levélben búcsúzik egyházmegyénktől.

Egyházmegye sajnálattal veszi tudomásúl a búcsúzó lelkipásztorok eltávozását s biztosítván őket további jóindulatáról, új állomás helyükön kifejtendő munkálkodásukra Isten áldását kéri.

70. Egyházkerületi közgyűlésre a kettős elnökség mellett kiküldetnek

Virág József, Szeghő Bénéiamin papi tanácsbírák, Tomory Pál papi aljegyző, Nemes Lajos, Thuránszky Tihamér világi tanácsbírák, Bernáth Béla világi főjegyző, mint rendes, Tudja Mihály papi, Nemes Sándor világi tanácsbírák, mint póttagok. A határozat az egyházkerületi közgyűlésre felterjesztetik.

71. Jegyzőkönyv hitelesítésével

az elnökség és jegyzői kar mellett Virág József papi tanácsbíró bizatik meg.

72. E jegyzőkönyvi pontok a Sátoraljaujhelyen 1913. ápril. 29-én tartott hitelesítő bizottsági ülésen

meghitelesítették.

Az egyes jegyzőkönyvi pontokat jegyzelték:

Péter Mihály papi főjegyző az 1—9, 28—38, 72. pontokat.
Bernáth Béla világi főjegyző a 15—19, 54—61. pontokat és 2 bír. pontot.

Tomory Pál papi aljegyző a 20—27, 39—53. pontokat.

Somody József vil. aljegyző a 10—14, 62—71. pontokat és 2 bír. pontot.

Közigazgatási bírósági ügyek.

1.

JEGYZŐKÖNYV.

Mely felvétellett a felsőzempléni ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának 1913. évi április hó 29-én Sátoraljauhelyben tartott üléséről.

Jelenlevők :

1. A bíróság részéről Hutka József esperes és Dókus László egyházmegyei gondnok kettős elnöklete alatt, Kozma Antal, Virág József papi, Nemes Lajos, Nemes Sándor, Bernáth Aladár világi tanácsbírák. mint előadó; bíró Kádár János papi tanácsbíró, Isépy Tihamér egyházmegyei ügyész, mint jegyzőkönyvvezető, Bernáth Béla egyházmegyei világi főjegyző.

2. Felek részéről Zalányi György vásárhelyi tanító.

Tárgy : **Sajólászlófalvai egyház követelése Zalányi György vásárhelyi tanító ellen.**

Tárgyalást vezető egyházmegyei gondnok az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen sem hivatalból figyelembe vehető érdekeltségei eset nem forog fenn, sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem emeltetett s így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Megállapítja továbbá, hogy a sajólászlófalvai egyház képviselőjében, dacára annak, hogy a mai tárgyalásra az iratokhoz csatolt vétiv tanúsága szerint szabályszerűen megidézettek, senki se jelent meg.

Ezután az előadó az ügyet a következőkben ismerteti :

Bárdos István sajólászlófalvai lelkész folyó évi március hó 12 én panasszal fordult az egyházmegye közgyűléséhez, melyben előadja, hogy a sajólászlófalvai egyház tanítói állomásra 1912. évi október hó 10-ig záros határidővel pályázatot hirdetett. Ezen hirdetés folytán Zalányi György vásárhelyi tanító október hó 9-én megjelent Sajólászlófalván s előmutatva oklevelét s egy szolgálati bizonyítványát, késznek nyilatkozott a tanítói állás elfoglalására. Másnap a presbiterium által egyhangulag

tanítónak meg lett választva. Azonban az tudomására lett hozva, hogy megválasztatása csak abban az esetben lesz érvényes, ha az egyháztól szolgálati s esperesétől pedig elbocsátási bizonyítványt hoz. Ő ezen igérettel, hogy a szükséges bizonyítványokat beszerzi, eltávozott. Mivel azonban nem jött, két ízben lett felhíva állásának elfoglalására, sőt november hó 15-én két sajlóslófalvai egyháztag elutazott Vásárhelyre, hogy Zalányi szóbelileg legyen felszólítva az eljövetelre. Az egyház megbizottainak kedvező választ adva, november hó 26-án tényleg megérkezett Sajlóslófalvára. Két napi otléte után azonban eltávozott. Zalányi György vásárhelyi tanító e miatt az egyháznak 71 kor. 74 fillér költséget okozott, kéri ezen összegnek a tanító terhére való megállapítását.

A bírósági ülés folyamán Zalányi György védelmére előadja, hogy tényleg elvállalta a sajlóslófalvai tanítói állást, de csak azon feltétel alatt, hogy ha az esperesétől és egyháztól elbocsátó levelet fog tudni kapni, miután azt nem tudta megszerezni, új állomási helyére nem ment el 6 hétig s november hó 26-án is csak azért ment, mivel a sajlóslófalvai lelkésztől 1912. évi november hó 21-én kelt s az ülés folyamán benyújtott s az iratokhoz elhelyezett levelet kapta, melyben biztosította őt a sajlóslófalvai lelkész, hogy Vásárhelyről csak szökjön meg s jöjjön el hozzájuk minden elbocsátó levél nélkül, mert legfeljebb fegyelmit indítanak ellene s a vége az lesz, hogy megintik. Két napi otléte után meggondolta, hogy mily nagy hibát követett el azáltal, hogy tanítói állását minden engedély nélkül elhagyta — a régi állomáshelyére visszatért. 71 kor. 74 fillér költséget ő nem okozott a sajlóslófalvai egyháznak, mert mind oly költségek számíttatnak fel, melyeket voltaképen az egyház ok és szükség nélkül adott ki, pl. két egyháztagnak Vásárhelyre való küldése, butorainak kiváltása, melyre semmi felhatalmazást nem adott.

Beismeri, hogy hibát követett el, de mentségül kéri betudni, hogy mint fiatal tapasztalatlan ember a sajlóslófalvai lelkész levele folytán, melyben őt megszökésre csábítja, megtévedt, azonban mihelyt hibájának tudatára jött, azonnal a régi állását elfoglalta, miért is kéri az egyházmegye elnézését és felmentését.

Ezután a bíróság, miután úgy a vizsgálati jegyzőkönyv, mint a felek meghallgatása után az ügyet kellőleg megvilágítotttnak látja, zárt ülésében a következőleg

Itélt :

A felsőzempléni egyházmegye közigazgatási bírósága a sajlóslófalvai ref. lelkészt Zalányi György vá-

sárhelyi tanító elleni 71 kor. 74 fillér követelésével el
utasítja.

Együttal az iratok jogerőre való emelkedése után
a főtiszteletű egyházkerülethez felterjeszteni határoztatik,
azon kérelemmel, hogy a sajlászlófalvai lelkésszel
szemben a megtorló lépéseket foganatosítsa a Zalányi
Györgyhöz intézett s 1912. évi november hó 21-én kel
levele által elkövetett szabálytalanság miatt.

Indokok :

Fel kellett menteni Zalányi György vásárhelyi tanítót a 71
kor. 74 fillér költség megfizetése alól, mivel az iratokból s a vé
delem meghallgatása után azon körül nény nyert beigazolást, hogy
a 71 kor. 74 fillér költség nem Zalányi György hibájából merült fel.

Kimondandó volt az is, hogy az iratok a főtiszteletű egyház
kerülethez felterjesztessenek a sajlászlófalvai lelkésszel szemben
való megtorló lépések megindítása végett, mivel a panaszlott által
az iratokhoz csatolt levél szerint beigazolást nyert azon körülmény,
hogy a lelkész Zalányi Györgyöt megszökésre, tehát az E. T. ki
játszására bujtogatta fel.

Az ítélet felek előtt nyílt ülésben kihirdettetett azzal, hogy
ellene az ítélet kézhez vételétől számított 15 nap alatt az esperes
útján az egyházkerületi közigazgatási bírósághoz felebbezhetnek

Kmft.

HUTKA JÓZSEF,

esperes,
a bíróság egyházi elnöke.

DÓKUS LÁSZLÓ,

egyházmegyei gondnok,
a bíróság világi elnöke

BERNÁTH BÉLA,

egyházmegyei világi főjegyző

II.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a felsőzempléni ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának
Sátoraljaujhelyben 1913. április hó 29-én tartott ülésében

Jelen voltak :

I. A bíróság részéről : Hutka József esperes és Dókus László egy
házmegyei gondnok kettős elnöklete alatt Kádár János, Szeghő Benjá
min, Virág József papi tanácsbírák. Dókus Gyula, Nemes Lajos, Nemes

Sándor és Thuránszky Tihamér világi tanácsbírák, mint előadó bíró Tudja Mihály, mint jkönyvvezető Somody József világi aljegyző.

II. A felek részéről Bornemisza István lelkész, Kormos Gerő tanító és a presbiterium kiküldöttei.

Tárgy : **a ladamóczi vízfordás ügye.**

Tárgyalást vezető egyházmegyei gondnok az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekeltégi eset nem forog fenn, sem a felek részéről érdekeltégi kifogás nem emeltetett s így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Ezután az előadó az ügyet a következőkben ismertette :

Az egyházkerületnek 1913. január 1-től életbe lépett s az egyházközségek tulajdonát képező, valamint az egyházi hivatalnokok és alkalmazottak javadalmául szolgáló ingó és ingatlan javak kezelésére vonatkozó szabályrendelet alapján Bornemisza István ladamóci lelkész és az ottani tanító, Kormos Gerő, az 1913. évi április hó 13-án tartott presbiteri ülésben azon kérelmüket terjesztették elő, hogy — miután kút nincs a paróchián — vízszükségletük beszerzésére utaljon ki nekik a presbiterium fejenként 50—50 koronát, mert a felhívott szabályrendelet „Épületek“ című fejezetében az 1. pont alatti kikezdés végén ez áll : „a szükséges víz előállításáról az egyházközség tartozik gondoskodni.“

Presbiterium a kérelmet egyhangú határozattal elutasította.

E határozat ellen lelkész a tanító nevében is felebbezéssel élt, kérve az egyházmegyei bíróságot, hogy 50—50 kor. vízfordási általányt állapítson meg az egyházközség terhére.

Ezután a bíróság, miután úgy a vizsgálati jegyzőkönyv, mint a felek meghallgatása után az ügyet kellőleg megvilágítottának látja, zárt ülésben következőleg ítelt.

Ítélet :

Egyházmegyei közigazgatási bíróság Bornemissza István lelkésznek Kormos Gerő tanító nevében is beadott felebbezését elutasítja.

Indokok :

A felhívott egyházkerületi szabályrendelet „Átmeneti intézkedések“ című fejezetének utolsó bekezdése ezt mondja : „az ezen időpontot megelőzőleg kötött használati s más szerződések lejáratuk napjáig érvényben maradnak.“ Lelkész és tanító, valamint az egyházközség között kötött szerződés a díjlevél, mely úgy az egyik,

mint a másik félre kötelező; egyik oldala az egyházközségre vonatkozik, hogy t. i. annak minden pontját tartozik betartani, másik oldala a szerződést elfogadó felekre, hogy t. i. többet nem követelhetnek, mint a mennyi a szerződésben foglaltatik. Miután pedig a díjlevél mint szerződés, az egyházkerületi szabályrendelet hatályba lépte előtt kötött, mely a lejárat idejéig, vagyis addig, míg lelkész és tanító a ladamóci egyházban működnek, az átmeneti intézkedések alapján érvényben maradt, a felebbezést el kellett ítasítani.

Az ítélet felek előtt nyílt ülésben kihirdtetett azzal, hogy ellene 15 nap alatt az esperes útján az egyházkerületi közigazgatási bírósághoz felebbezhetnek.

	Kmf.	
HUTKA JÓZSEF, esperes, a bíróság egyházi elnöke.	SOMODY JÓZSEF, jegyzőkönyvvezető, egyházmegyei vil. aljegyző.	DÓKUS LÁSZLÓ, egyházmegyei gondnok, a bíróság világi elnöke.

III.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétel a felsőzempléni ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának Sátoraljaújhelyben 1913. április hó 29-én tartott ülésében.

Jelenvoltak:

I. A bíróság részéről: Hutka József esperes és Dókus László egyh. megyei gondnok kettős elnöklete alatt: Kozma Antal, Virág József papi tanácsbírák, Nemes Lajos, Nemes Sándor, Bernáth Aladár világi tanácsbírák, mint előadó bíró Kádár János papi tanácsbíró, mint könyvvezető Somody József világi aljegyző.

II. A felek részéről: Máthé Miklós lelkész, Varga József tanító, Kövér Andor gondnok és Szenczy Bálint.

Tárgy: A kisazari presbiterium kérvénye a kisazari ref. tanító kezében volt 10 hold földnek a lelkész használatából a tanító használatába való átadása iránt.

Tárgyalás vezető egyházmegyei gondnok az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen sem hivatalból figyelembe

veendő érdekeltségi eset nem forog fenn, sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem emeltetett s így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Ez után az előadó az ügyet a következőkben ismertette:

Szenczy Bálint a f. évi március hó 9-én kelt levelében panaszt emelt az esperesi hivatalnál amiatt, mert a lelkész — még megválasztása előtt a presbiterium által holdanként 10 korona 50 fillér bérleti összegért a 60 holdat kitevő lelkészi tagból a tanító használatába átadott 10 hold régi tanítói föld berletét most felmondta.

Előadja panaszos, hogy ők a lelkészt oly feltétel alatt választották meg — tekintettel az egyházmegye 1908. évi március 31-én 80. pont alatt hozott határozatára, — hogy a lelkész a 10 hold földet a jelzett bérletért a tanító használatába átengedi.

Esperes e panaszt jelentéstétel végett kiadta a kisazari lelkésznek és presbiteriumnak.

Az ügy a presbiterium f. évi március hó 16 án tartott ülésében tárgyalatott, mikor is a presbiterium magáévé tette a Szenczy Bálint panaszát, abban a hiszemben, hogy a választás előtt a lelkésszel az egyezés megkötetett. A lelkészválasztás előtt a 10 hold föld már ki is lett mérve s a tanítónak atadva 1908. ápritis havában az egyházmegye ugyanazon év március 31-én tartott gyűlése jegyzőkönyvének 80. pontja alapján. Kijelenti presbiterium, hogy a lelkészválasztásba addig bele sem akart menni, míg a 10 hold föld a tanító részéről biztosítva nincs.

Ezzel szemben kijelenti a lelkész, hogy amennyiben a kérdéses földre nézve senkivel egyezséget nem kötött s amennyiben a föld neki pójlevélileg biztosítva van, az neki jogos követelése.

Lelkész jelenti esperesnek, hogy az 1908. évi tavaszi egyházmegyei gyűlés 80-ik jkönyvi pontja alatt hozott határozatával felhatalmazta a kisazari egyházat, hogy a 10 hold föld átengedése tárgyában a megválasztandó lelkésszel egyezséget kössön, de mert ő e tárgyban senkivel nem egyezkedett s mert a presbiterium is csak abban a hiedelemben tette magáévé a Szenczy Bálint panaszát, hogy az egyezés tényleg megkötetett, kéri a panasz elutasítását.

Ez után a bíróság, miután úgy a vizsgálati jkönyv, mint a felek meghallgatása után az ügyet kellőleg megvilágítottnak látja, zárt ülésben a következőleg ítél.

Ítélet:

Egyházmegyei közigazgatási bíróság Szenczy Bálintot és a kisazari presbiteriumot panaszával elutasítja.

Indokok :

Az 1908. évi tavaszi egyházmegyei gyűlés 80. jkőnyvi pontja alatt foglalt határozatával felhatalmazta ugyan a kisazari egyházat arra, hogy megválasztandó lelkészével a 10 hold föld átengedése iránt egyezséget kössön, de mert panaszosok ezen egyezség létrejöttét bizonyítani nem tudták, illetve mert e tárgyban egyezség nem is köttetett s mert a lelkésznek a 60 hold föld használatára díjlevélileg biztosítva van s végül, mert a tanító a 10 hold földért annak idején congruális kárpótlást nyert, a panasz elutasítandó volt.

Az ítélet a megjelent felek előtt nyílt ülésben kihirdetett azzal, hogy az ellen 15 nap alatt az esperes útján az egyházke-rület közigazgatási bíróságához felebbezhetnek.

Kmf.

HUTKA JÓZSEF

esperes,
a bíróság egyházi elnöke.

DÓKUS LÁSZLÓ

egyhm. gondnok,
a bíróság világi elnöke

SOMODY JÓZSEF

jegyzőkönyvvezető,
egyházmegyei vil. aljegyző.

Fegyelmi ügyek.

I.

JEGYZŐKÖNYV.

Mely felvétellett a felsőzempléni ref. egyházmegye fegyelmi bíróságának 1913. évi április hó 29-én Sátoraljaujhelyben tartott üléséről.

Jelenvoltak :

I. A bíróság részéről : Hutka József esperes és Dókus László egyházmegyei gondnok kettős elnöklete alatt : Kozma Antal, Kádár János papi, — Bernáth Aladár, Nemes Sándor világi tanácsbírák. Mint előadó bíró Virág József papi tanácsbíró, Iséphy Tihamér egyházmegyei ügyész, mint jegyzőkönyvvezető Bernáth Béla egyházmegyei világi főjegyző.

II. A felek részéről: Ignéczy Sándor szőlőskei lelkész az egyház képviselőjében, mint panaszló, Kozma Dezső szőlőskei tanító, mint panaszlott.

Tárgy: Kozma Dezső szőlőskei tanító fegyelmi ügye.

Tárgyalást vezető egyházmegyei gondnok az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset nem forog fenn, sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem emeltetett s így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Ez után az előadó az ügyet a következőkben ismertette:

Kozma Dezső a presbiteriumnak bejelentette, hogy Tolcsvára tanítónak meg lett választva, emiatt tanítói állásáról lemond, bár tudja, hogy a tanítói változást a ker. szabályrendelet időközben nem engedi, mégis kéri elbocsátójának kiadását, kijelentette továbbá, hogy akár kap, akár nem elbocsátót, állását elhagyja s Szőlőskéről elköltözik A szőlőskei presbiterium 1913. évi február 12-én tartott ülésében akként határozott, hogy Kozma Dezső tanítót szolgálatainak teljesítése alól fel nem oldja, az elbocsátót ki nem adja, az egész ügyet felsőbb hatóság elbírálására bízva. Kozma Dezső február 15-én Szőlőskéről tényleg elköltözött. Ennek következtében az esperes által fel lett szólítva állása elfoglalására, ki azonban az espereshez írt s az iratoknál elfekvő levél szerint azt válaszolta, hogy az állását azért hagyta el, mivel gyenge szervezete a három filiális egyházzal bíró szőlőskei tanítói állást ellátni nem tudja s a rossz, nedves lakás miatt beteg is lett, amit orvosi bizonyítvánnyal is óhajt igazolni.

Ez után úgy a panaszló, valamint a panaszlott felhivatott, hogy esetleges észrevételeiket adják elő, kik kijelentették, hogy semmi előadni valójuk nincs.

Ez után a bíróság, mivel az ügyet kellőleg megvilágítottnak látja, zárt ülésben következőleg ítél.

Ítélet:

A felsőzempléni ref. egyházmegye fegyelmi bírósága Kozma Dezső szőlőskei ref. tanítót az E. T. V. t.-c. 34. §. 2. és 1. pontjába ütköző fegyelmi vétség miatt az E. T. V. t.-c. 35. §. a) pontja szerint rosszalásra ítéli.

Egyúttal megkerestetik az alsózempléni egyházmegye, sziveskedjék kérdőre vonni a tolcsvai ref. lel-

készt, mint iskolaszéki elnököt, hogy miért alkalmazta Kozma Dezső tanítót e bocsátó levél nélkül s ezt a főtiszteletű egyházkerületnek az ellenőrzés gyakorolhatása légett bejelenti.

Indokok :

Kozma Dezső szőlőskei tanító állását 1913. február 15 én önkényesen elhagyta s ezzel megsértette a tanítók változásáról szóló 1910. évi egyházkerületi gyűlés 31. pontjában foglalt szabályrendelet 59. § át. Súlyosbító körülményt képez, hogy évközben hagyta el az iskolát s az említett szabályrendeletet is ismerve, tudva, a felsőbb hatóság rendelkezéseit figyelembe nem vette.

A becsatolt orvosi bizonyítványt eljárása mentségül betudni nem lehetett, mert a tanítók betegsége esetére az E. T. VI. t. c. 31. §-a legméltányosabban intézkedik

Kimondandó volt, hogy az alsözempléni egyházmegye megeresztetik, vonja kérdőre a tolcsvai ref. lelkészt, mint iskolaszék elnökét, miért alkalmazta szőlőskei tanítót e bocsátó levél nélkül, mert ezzel az E. T. megsértette.

Ugyszintén a főtiszteletű egyházkerület tudomására hozandó volt az, hogy a tolcsvai egyház e bocsátó nélkül alkalmazott tanítót, hogy az egyházkerület, mint felügyelő hatóság az ügy mikénti elintézését figyelemmel kísérhesse s az ily törvénytelen eljárás kiküszöbölése végett intézkedhessen.

Az ítélet felek előtt nyílt ülésben kihirdettetett azzal, hogy ellene 15 nap alatt az esperes útján az egyházkerületi fegyelmi bírósághoz felebbezhetnek.

Kmf.

HUTKA JÓZSEF

esperes,
a bíróság egyházi elnöke.

DÓKUS LÁSZLÓ

egyházmegyei gondnok,
a bíróság világi elnöke.

BERNÁTH ALADÁR

egyházmegyei világi főjegyző.

Függelék.

A F.-ZEMPLÉNI REF. EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZEGYESÜLET
1913. ÁPR. 29-ÉN SAUJHELYEN TARTOTT ÉVI RENDES
KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen vannak: Péter Mihály elnöklete alatt: Hutka József esperes t. b. elnök, Szegő Benő, Kozma Antal, Kádár János, Tomori Pál, Tudja Mihály, Virágh József, Hubay Bertalan, Bottka Bertalan, Séra János, Bőszörményi Sándor, Horkay Lajos, Erdélyi András, Helmeczy Antal, Máthé Miklós, Ignéczy Sándor, Nyitray Lajos, Berecz Antal, Kerekes Kálmán lelkészek; Lengyel István püspöki titkár, Papp József vall. tanító lelkész, Enyedi Andor, Nagy Sándor s. lelkészek és több érdeklődők.

Távolmaradásukat kimentették. Fejes István lelkész-püspök, Kiss Tamás málcái, Sztankovits Lajos n.-ráskai, Horkay Bertalan abarai, Sallai Béla kisbárii lelkészek.

Közgyűlés előtt istenisztelet tartatott, a melyen Horkay Lajos kistráskai lelkész imádkozott

1. Elnök a gyűlésen megjelent tagokat szeretettel üdvözölte s a gyűlés munkájára Isten áldását kérte

a gyűlést megnyitja.

2. Elnök bejelenti Román Ernőnek, lelkészegyesületünk buzgó, munkás tagjának egyh. megyénkből és így lelkészegyesületünkből is távozását s ugyancsak bemutatja Hubay Bertalan kinevezett ref. katonai lelkész bucsuzó levelét, melyben meleg szavakkal vesz bucsut lelkésztársaitól, kikhez nyolc évi közös munkálkodás és őszinte szeretet, tisztelet fűzte s főjegyzői állását — mely ki-tüntető bizalomért most is köszönetét és háláját fejezi ki — az egyesület rendelkezésére bocsátja.

Lelkészegyesület fájdalommal veszi tudomásul eme buzgó, munkás tagoknak körünkből távozását; érdemeik, buzgó munkásságuk elismerése mellett áldó jó kívánságait küldi az új munka-

körbe távozók után ; s miután a Hubay Bertalan távozásával a főjegyzői állás megüresedett, elnök Máthé Miklóst kéri fel ideiglenesen a jegyzőkönyv vezetésében való segédkezésre.

3. Elnök előterjeszti hogy az 1912. év őszén tartott „ORLE“ kongresszusára Hutka József küldetett ki, aki a kongresszus alkalmából rendezett belmissiói kurzuson is részt vett s itt szerzett tapasztalatait egy felolvasás keretében e jelen gyűlésen adja elő ; ugyancsak előterjeszti, hogy az „ORLE“ tagsági díjak és a Kálvineum javára megajánlott alapítványszerű adományok befizetése nagyon lanyhán történik, sőt olyanok is vannak, kik a Kálvineum javára még ajánlást sem tettek.

Elnök előterjesztése tudomásul szolgál azzal a megjegyzéssel, hogy a Kálvineum javára megajánlott összegek pontos befizetését, valamint a még ajánlatot nem tevők részéről legalább is 100 kor.-ás ajánlattételt a lelkészegyesület minden egyes tagjára nézve erkölcsi kötelességnek tekinti.

4. Elnökség bemutatja az egyesület múlt évi számadását, a melyet az intéző bizottság megvizsgált és minden tételét igazoltnak és kifogástalannak talált ; főbb számadási eredmények : bevétel : 265'88 kor., kiadás 61'24 kor., pénztári maradvány : 204'64 korona.

Közgyűlés a számadást jóváhagyja s Tudja Mihály egyesületi pénztárnoknak a felmentést a szokott fentartással megadja.

5. Az 1912. évi őszi egyh. ker.-i közgyűlés 22 jkvi pontja és ezzel kapcsolatban az egyes egyházaktól beérkezett presbyteri jegyzőkönyvek alapján Böszörményi Sándor homonnai lelkész ismerteti a belmissió magyarországi múltját és jelenlegi helyzetét, valamint egyh. megyénk egyházközsegeiben már meglévő belmissiói intézmények működését, úgyszintén ilyen intézmények alakulását s egyuttal a következő javaslatot terjeszti lelkészegyesület elé : 1. Az egyh. megyei lelkészegyesület a legnagyobb örömmel járul hozzá a főt. egyh. kerület 1912. évi őszi gyűlése 22. pontjában hozott ama határozatához, hogy a belmissiói munka az

egy-egy gyülekezetekben megfelelő intézmények létesítésével megkezdessék és folytattassék, valamint hozzájárul ahhoz is, hogy az egyes gyülekezetekben folytatható és folytatandó belmissioi munka, illetve az egyh. megye hozzájárulásával létesült belmissioi intézmények működése az e. m. lelkészegyesület, illetve e. megyei gyűlés és felsőfokon az egyh. kerület ellenőrzése alatt álljon a tévelygések és az egyház egységét megbontó szélsőségek, visszaélések meggátlása végett. Utasítani kívánja ez alapon a lelkészeket és presbyteriumokat, hogy mihelyt ilyen visszaéléseknek jelét észreveszik, a mennyiben módjukban áll, azonnal intézkedjenek, vagy ha ez sikerre nem vezetne, tegyenek jelentést az egyh. megye elnökségéhez, aki a megfelelő eljárást a visszaélés megszüntetése végett foganatosítja.

2. Ezzel kapcsolatban felhívja azokat a lelkészeket, a kik vagy jelentést nem adtak, vagy negatív munkáról tettek jelentést, hogy a belmissioi munka megkezdése és folytatása iránt a lépéseket tegyék meg — legalább vasárnapi iskola létesítésével. A mely egyházak pedig már a mostani gyűlésre jelentést tettek ifjúsági egyletek, énekkarok, mértékletességi egyesületek stb. felállításáról, ezeknek alapszabályait átnézés, helybenhagyás és kormányhatósági megerősítésre felterjesztés szempontjából készítsék el és nyujtsák be a legközelebbi gyűlésre. A ladamóci, nagyráskai, szőlőskei ifjúsági egyleti, a kolbásai énekkari alapszabályokat megfelelő pótlás, illetve kiigazítás után helybenhagyja és felhívja a lelkészeket, hogy kormányhatósági jóváhagyás végett terjesszék fel a belügyminiszterhez.

3. A belmissioi jelentések felülvizsgálására s a további munka irányának megállapítására a tervbevett egyh. kerületi lelkészértekezlet helyett lelkészegyesületünk inkább egy lelkészi és világi tagokból álló egyházkerületi belmissioi bizottság szervezését látja szükségesnek, esetleg a belmissioi ügyet is az egyh. kerület már sennálló missioi bizottságának hatáskörébe utalni javasolja.

Lelkészegyesület a belmissio lényegére, magyarországi multjára és jelenlegi helyzetére is kiterjedő ismertetésért előadónak köszönetét és elismerését fejezi ki; az előadói javaslatot egész terjedelmében elfogadja és annak az egyh. megyei közgyűlés elé terjesztését elhatározza.

6. Máthé Miklós lelkészegyesület elé terjeszti a zsinati törvényekre vonatkozó ama módosító javaslatokat, amelyeket Bánócon ápr. 24-én erre a célra összehívott bizottság megállapított.

Lelkészegyesület a módosító javaslatokat — a missiói lelkészek nyugdíjigényére vonatkozó kivételével — magáévá teszi s egyh. megyei közgyűlésre való felterjesztését kimondja.

7. Virágh József az egyházak vagyoni állapotát feltüntető rovatos kimutatás kitöltésére vonatkozólag előadja, hogy miután a lelkészek ugyanilyen kimutatást már egy alkalommal készítettek, miután maga a jelenben kitöltendő iv is el van látva a kellő utasítással, véleményes javaslat helyett jobbnak látta azon eljárását, hogy egy — lehetőleg általánosított x — egyházra vonatkozólag elkészítette a rovatos kimutatást példa és minta gyanánt és ezt a lelkészegyesület rendelkezésére bocsátja.

Lelkészegyesület a gondosan kitöltött minták köszönettel fogadja s egyuttal felkéri Virágh József urat, hogy ebben a dologban netalán felvilágosításért hozzáfordulókát kiegészítő tanácsban részesíteni sziveskedjék.

8. Hutka József t. b. elnök „Gondolatok a belmissió körébe tartozó felolvasásokról“ címmel nagy gyakorlati érzékkel az elméleti, gyakorlati és vallásos élet ama mezőire mutat rá, amelyek igen alkalmas tárgyakul kínálkoznak belmissiói felolvasások céljaira.

Lelkészegyesület a sok tapasztalatot és nagy gyakorlati érzéket eláruló felolvasásért köszönettel és elismeréssel adózik.

9. Máthé Miklós „Hogyan prédikáljunk falusi gyülekezetekben“ címmel az egyszerű földmives ember lélekianát vizsgálva azokat az alapelveket veti fel, amelyeknek megvalósítása igehirdetésünket eredményesebbé és az evangéliumi igazságoknak a mindennapi életbe való bevitelét eredményezné.

Lelkészegyesület az élvezettel és érdeklődéssel hallgatott felolvasásért elismerését fejezi

ki s egyuttal sajnálja, hogy e mindnyájunkat érdeklő kérdés felett az idő előrehaladt volta nem engedi meg a hosszabb eszmecsérét.

10. Hubay Bertalan ismerteti Péter Mihály lelkészegyesületi elnök 42 — részben halotti — beszédből álló papi dolgozatait, a dicséret hangján szólva az egész gyűjteményről, különösen kiemelve a halotti beszédeknek szívhez szóló s a helyzethez és körülményekhez mindig szerencsésen eltalált hangját és hangulatát.

Lelkészegyesület örömmel üdvözli szerző e téren való működésének eme gazdag csokorba szedett gyűjteményét s mihelyt a sajtó alól kikerül, a legnagyobb örömmel fogja megragadni az alkalmat, hogy vele közelebbről megismerkedjék.

11. Miután Hubay Bertalan eltávozásával és Erdélyi András lemondásával ugy a főjegyzői, mint az aljegyzői állás megüresedett, elnök felkéri a közgyűlést ez állások betöltésére akár egyhangu kikiáltás, akár szavazás által.

Lelkészegyesület egyhangú felkiáltással főjegyzővé: Máthé Miklós kisazari lelkészt, aljegyzővé: Horkay Lajos kistráskai lelkészt választja meg.

12. Az országos Református Lelkészegyesület ez évi kongressusára

közgyűlésünk Péter Mihály lelkészegyesületi elnököt küldi ki, de miután Péter Mihály csak abban az esetben vállalja a kiküldetést, ha a kongressus Budapesten lesz, ennél fogva, ha a kongressus másutt tartatik meg, lelkészegyesület Tudja Mihály lelkészegyesületi tagot küldi ki az egyesület képviselőjében.

13. Jegyzőkönyv hitelesítésére az elnökön kívül

Hutka József és Tudja Mihály egyesületi tagok kéretnek fel.

14. Több tárgy nem lévén elnök a gyűlést bezárja.

Hitelesítjük : Sátoraljaujhely, 1913. ápr. 28.

Péter Mihály
elnök.

Hutka József
t. b. elnök.

Tudja Mihály
biz. tag.

Máthé Miklós
főjegyző.

Tárgymutató.

1. A közgyűlés előtt istenitisztelet volt.
2. A közgyűlés megnyitása.
3. Az esperes jelentése.
4. A gr. Andrassy Dénes haláláról való megemlékezés, érdemeinek jegyzőkönyvbe iktatása.
5. Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok köszönete a neje halála alkalmából kifejezett részvételért.
6. Bernáth Béla világi fő- és Somody József világi aljegyzők megválasztása és eskütétele.
7. Máthé János tusai tanító eskütétele.
8. A lasztoméri iskolaügy.
9. A varannói prot. templom ügye.
10. Morvai tartozás.
11. A tussai iskola ügye.
12. A hardicsai iskola ügye.
13. Ladamóci tőketartozás.
14. Szécsegresi iskolaügy.
15. A tusai iskolai ingatlan ügye.
16. A magyarsasi iskola ügye.
17. Rácz Józsefen a kistráskai egyház 30 koronás követelése behajtva.
18. A csarnahói iskolai ingatlan.
19. A málcai egyház a külbirtokokra kivetett rendkívüli adó kivetésével szabályosan járt el.
20. Hóri iskolaügy.
21. M.-sas és Hór ismételten utasítottak iskolai felszereléseik beszerzésére.
22. Templomi jelek.
23. A missziói bizottság tagjai.
24. A málcai és m.-izsépi lelkészek már gondoskodnak a más felekezetű iskolába járó ref. gyermekek vallásoktatásától.
25. A miskolci felsőbb leányiskolának a f.-zempléni egyházak általi segélyezése.
26. A szürnyegi és imregi tandíjkárpótlási ügy.

27. Kormos Gerő ladamóci tanító személyi pótléka.
28. A homonnai lelkészi díjlevéltervezet.
29. Az abarai egyke rendszer ügyében felhívás az egyház előjáróságához.
30. Zemplénmegye tanfelügyelőjének sérelmes intézkedése a nagyráskai vallásoktatás kérdéséből kifolyólag.
31. A homonnai missziói egyházzól szóló jelentés.
32. A nagyráskai temetőper, ebből folyólag az egyházaknak utasítás a telekkönyvek kiigazítása ügyében.
33. Az alsóborsodi egyházmegye felírata a vásár- és ünnepnapok megszentelése tárgyában.
34. Az egyházi törvények módosítására vonatkozó javaslatok.
35. A belmisszió ügyében hozott határozat.
36. Nagy Sándor alsómihályi-i lelkész bekebelezése s kápláni congruája.
37. A nagybári-i tanítói lak építésének ügye.
38. A vásárhelyi egyház iskoláját padlózza ki, a tanszereket szerezze be és kályhát vegyen.
39. Az alsómihályi ref. iskola községivé tétele.
40. A csarnahói tanítói lak építésére vonatkozó iratok.
41. A csarnahói egyház tanítói lakása építésére 4000 koronát kér az egyházkerülettől.
42. A nagyráskai iskolába járó más vallású gyermekek utáni helypénz kérdése.
43. Kerekes Kálmán n.-toronyai lelkésznek a lelkészi állásba való beerősítése s az egyházmegyébe való bekebelezése.
44. Berecz Antal csarnahói és Kerekes Kálmán n.-toronyai lelkészek beiktatása.
45. A nagy- és kistoronyai lelkészi díjlevél megerősítése.
46. Szöllőskei iskola és tanítólak építése.
47. Máthé János tusai tanító az egyházmegyébe bekebeleztetik.
48. A tusai tanítói díjlevél megerősítése.
49. A számvevőszék jelentése.
50. A vagyonleltári ívek ügyében hozott határozat.
51. Az egyházmegyei nyugdíjbizottság tagjai.
52. Garanyinak az egyházkerületnél lévő tőkéje után kamat felvételére engedély adatik.
53. Bak István Szöllőskére megválasztott tanítót az egyházmegye állásában meg nem erősíti s be nem kebelezi.
54. A közalapi bizottság jegyzőkönyve.
55. Az orsz. lelkészi nyugdíj- és özvegy-árva-gyámintézeti bizottság jegyzőkönyve.

56. A csarnahói lelkész kérelme szavazat be nem adása miatt kirótt bírság elengedése iránt elutasítatik.
57. A gálszécsi egyház részére adott törlési engedély.
58. A nagykázmeri egyház kérelme 1000 kor. alapítványának az egyházkerület kezelése alá helyezése iránt a főt. egyházkerületre terjesztetik.
59. A gálszécsi egyháznak megengedtetik, hogy az erdeje kitermelésének 80 évi turnus helyett 40 évi turnusra való leszállítása iránt a földművelési miniszternél kérelmezhesen.
60. A nagy- és kistoronyai tanítói nyugdíjügy.
61. Tomory Pál m -izségi lelkésznek megengedtetik, hogy postamesteri állást vállalhasson.
62. Segélyosztó bizottság jegyzőkönyve.
63. Segélyosztó bizottság tagjai.
64. Az egyházmegye anyagi viszonyairól szóló kimutatás.
65. Nagybári-i rendkívüli adókiivetés.
66. Dr. Sárkány Lajos másodügyésszé választatik.
67. Alsómihályi közhirdetésre felvétetik.
68. Az egyházmegyei levéltár rendezése ügyében a levéltárnok segítséget kér.
69. Román Ernő volt n.-toronyai és Hubay Bertalan b.-újlaki lelkészek az egyházmegyétől elbúcsúznak.
70. Egyházkerületi képviselők.
71. Jegyzőkönyv hitelesítői.
72. A jegyzőkönyvi pontok meghitelesítése.

Birósági ügyek.

I. Közigazgatási bírósági ügyek.

1. A sajlóslázlófalvai egyház követelése Zalanyi György vásárhelyi tanító ellen.
2. A ladamóci vízfordás ügye.
3. A kisazari presbyterium kérvénye a kisazari ref. tanító kezében volt 10 hold földnek a lelkész használatából a tanító használatába való átadása iránt.

II. Fegyelmi ügyek.

1. Kozma Dezső szöllőskei tanító fegyelmi ügye.

Betűrendes mutató.

- Abara 29.
Alsómihályi 39, 67.
Andrássy Dénes gr. 4.
Bak István 53.
Belmisszió 35.
Berecz Antal 44.
Bernáth Aladár 23, 51, 63.
Bernáth Béla 6, 63, 70.
Csarnahó 18, 40, 41, 39 (3.)
Csarnahói lelkész 56.
Dókus Ernő 5.
Dókus Gyula 51, 63.
Dókus László 2, 23, 51, 63.
Egres 14.
Egyházi törvények 34.
Elnökség 71.
Gálszécs 17, 59.
Garany 52.
Hardicsa 12.
Homonna 28, 31.
Hór 20, 21.
Hubay Bertalan 69.
Hutka József 3, 23, 51, 63.
Imreg 26.
Jegyzői kar 71.
Karakó Ferenc 26.
Kádár János 51.
Kerekes Kálmán 1, 43, 44.
Kisazar köz. bír. III.
Kisbári 49 (3.)
Kistoronya 49 (2.)
Kormos Gerő 27.

Kozma Antal 63.
Kozma Dezső fegy. bír. I.
Ladamóc 13, 27, köz. bír. II.
Lasztomér 8.
Lelkészek 50.
Magyarizsép 24.
Magyarsas 16, 21.
Málca 19, 24, 49 (2.)
Máthé János 7, 47.
Morva 10.
Nagybári 37, 65.
Nagyráska 30, 32, 42.
Nagykázmér 58.
Nagy Sándor 36.
Nagytoronya 45, 60.
Nemes Lajos 70.
Nemes Sándor 23, 70.
Péter Mihály 23, 51.
Rác József 17.
Román Ernő 69.
Sárkány Lajos dr. 66.
Segélyosztó biz. 68.
Somody József 6.
Szeghő Benő 70.
Szöllőske 21, 46, 49 (2), 53.
Tomory Pál 61, 70.
Thuránszky Tihamér 70.
Tudja Mihály 61, 70.
Tussa 11, 15, 48.
Varannó 9.
Vásárhely 38, 67.
Virág József 50, 70, 71.
Zalányi György köz. bír. I.
Zolnay Gergely

